

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 36.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemov mesečno K 1.50

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniški nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Meščani!

Dne 16. maja voli Ljubljana svojega poslanca za deželni zbor.

Izvrševalni odbor S. L. S. je sklenil, da je kandidat S. L. S. za ta mandat

Dr. Vinko Gregorič.

Meščani! Združite vsi, ki Vas je resna volja, da bo Ljubljana v deželnem zboru zastopana po delavnem in za njen blagor vnetem ter občespoštovanem možu, svoje glasove na našega kandidata!

Izvrševalni odbor S. L. S.

Današnja številka obsega 20 strani.

Nemške šembilje.

Nemški nacionalni žurnalisti se že zopet močno oglašajo. To je vedno tako, kadar S. L. S. kaj ukrene, o čemer Nemci čutijo, da ima namen Slovane v Avstriji ojačiti in jih med seboj zblížati. S. L. S. Nemcem sploh ni bila nikoli všeč, ker vedo, da mi ne delamo tjavendan, ne kričimo in se ne damo zapeljati od nobenih hipnih čustev, da bi danes Nemce gladili, jutri pa jih grdili, ampak dosledno zasledujemo cilj, gospodarsko in kulturno okrepiti slovensko ljudstvo, doseči čim najožji stik s Hrvati in priboriti Jugoslovanom tak ugled in tako veljavo v habsburški monarhiji, da se preko nas in brez nas ne bo moglo ničesar storiti. Tako in le tako se bo s pozitivnim delom med našim in hrvaškim ljudstvom doseglo, da bodo Nemci, ki še danes v Avstriji gospodujejo, spoznali našo moč, občutili našo odporno silo in se bodo tako pripravili na pošten narodnostni sporazum tudi na jugu, kakor se pripravljajo na severu. Nemci ta naš cilj poznajo in vedo tudi prav ceniti sredstva, s katerimi ga skušamo doseči, dočim se narodnjaškega vpitja naših liberalcev niso nikoli niti najmenj bali, narobe so bili slovenskim liberalcem za njihovo »narodno« kokodajanje zelo hvaležni, ker jim je le koristilo.

Nemci so se torej zdaj zopet razburili in sicer ker je več somišljenikov S. L. S. s kranjskim deželnim glavarjem posetilo Poljake v Krakovu in ker so ondaj bili najpristnejše sprejeti. Kadar je rajni Ivan Hribar potoval v Moskvo, so se Nemci le smejali, saj jim je s tem nujal orožje, da so nas sumničili in državni voz še bolj v nemško-nacionalni tir zavili. Z izletom v Krakov pa je drugače, čeprav ta izlet ni bil prav nič političen in tudi ni nobenih političnih reči nameraval, ampak je bil le izraz pristranskega prijateljstva, ki že več časa veže naše ljudi s Poljaki. O tem izletu Nemci ne morejo reči, da bi bil zoper državo naperjen, saj ni bolj dinastičnega naroda v Avstriji, kot so Poljaki, ki v tem oziru tudi nemške nacionalce daleč prekašajo. O tem izletu pa tudi ne morejo reči, da bi bil imel Nemcem sovražen značaj, ker tega se Poljakom pač ne more očitati. Nobenih fraz se ni v Krakovu govorilo, da bi jih kdorkoli mogel pograbit in izrabljati. In vendar nemški nacionalci čuti, da se je v Krakovu za nekaj slo, česar se nemški nacionalizem ne more veseliti. S. L. S. je tu odzadaj, pravijo, torej pozor Nemci! S. L. S. se ne šali in nima navade delati komedij.

Nemci vidijo seveda v krakovskem izletu predvsem delo dr. Šusteršiča in Kreka, ki grenita nemškemu nacionalizmu življenje, odkar stojita v politič-

ni areni. Dr. Šusteršič zopet kuje načrte, o katerih nobeden ne ve, kam pravzaprav merijo. Tak jojmene gonijo zdaj v nemškem taboru.

V resnici pa ni za tem izletom nobenih posebnih političnih namenov. Med Slovenci se že dolgo goji stik s Poljaki in med Poljaki imamo tudi že precej časa dobrih prijateljev. Izlet je bil nekaj, kar nikogar med nami ni presenetilo; prišla je pač ravno sedaj najlepša priložnost, da svoje prijatelje obiščemo. Tisti, ki mu gre za ta izlet največja zasluga, sploh ni politik.

Da pa utegne ta izlet imeti precej dalekosežne posledice za bodočnost, o tem nobeden ne dvomi. Nemci so vedno skrbno na to gledali, da bi Poljaki ne prišli preveč v stik z južnimi Slovani. Nemci so se o Slovencih lagali, kakšen sirov, nezaveden, nekulturen in brezpomemben pastirski narod so, so jih v nič devali, jih tajili, skratka vse storili, da bi nihče ne želel nam podati roko. Tudi Poljaki so svoje čase živeli pod to hipnozo nemškega časnikarstva. Slovensko-poljsko prijateljstvo pa pomeni konec temu, da bi nemška natančevanja in laži imele še kakšen vpliv in vspeh na naše severne brate. Odslej nas bodo vedeli ceniti in vpoštevati in tako se bo počasi doseglo zblížanje med južnimi in severnimi Slovani na vsi črti. Kako to Nemci boli, dokazujejo njihovi listi, ki se danes na vsi moč skušajo tolažiti s tem, da se je slovenski izlet v Krakov ponesrečil. Bog ve, kdo jim je to natvezil, mi, ki smo bili gori, vemo, da bi se bolj posrečiti ne mogel kot se je.

Zraven nemško-nacionalnih listov so se seveda oglašili tudi slovenski liberalni. Kadar se snuje za naše ljudstvo res kaj koristnega, takrat brez dvoma vedno zakokočejo liberalne kolkje. Da »Narod« in »Jutro« tako reč oplujeta, to je gotovo in bi se vsak Slovenec globoko začudil, če bi se to ne zgodilo; celo dvomljivo bi bilo, ali je bilo prav, da smo potovali v Krakov, ako bi liberalni listi to odobraval. Manj umljivo je, da se je topot tudi »Edinost« nad našim izletom izpodtaknila. Pravi, to bi morala biti skupna stvar Slovencev. Ampak, ljubi prijatelji v Trstu, mi nismo krivi, če so Poljaki prijatelji z nami, ne pa z liberalci. Prijatelji so šli k prijateljem. Mirno lahko rečemo, da ne vleče ne naše liberalce na Poljsko, ne Poljake k našim liberalcem. Kaj pa imajo ti skupnega? Vsi še pomnimo, kako se je »Narod« surovo in pobalinsko zagnal v Poljake in njihove kulturne in politične ideale, ko se je v Ljubljani ustanovilo društvo ljubiteljev poljskega naroda. Poljaki so katoličani in vidijo svoj napredek le v avstrijski monarhiji kakor mi, liberalci so pa šleve, ki danes ne vedo, kaj so včeraj rekli. Takih ljudi kakor so naši liberalci imajo Poljaki prilično večkrat videti, za to ni treba posebnih potov in banketov. Slovenski liberalci so

le napotje, čimpreje bodo iz politike popolnoma v stran brenjeni, tem hitreje in lažje bo slovenski narod napredoval in tem plodonosnejša bo slovenska politika v bratski vzajemnosti z vsemi avstrijskimi Slovani, zlasti v parlamentu.

Bog živi to vzajemnost, zlasti pa ono z brati Poljaki!

Slovenci v Krakovu.

Nedelja.

V nedeljo se je opravila ob 9. uri sv. maša v veličastni Mar. cerkvi na glavnem trgu. Poleg že navzočih Slovencev: dr. E. Lampe, dekan Ant. Kolbar, dr. Leop. Lenard, Fr. Stele, Vojteh Jeločnik, Stanislav Masič in Florijan Božič so prišli še s ponočnim vlakom: deželni glavar dvorni svetnik prof. pl. Fran Šuklje, Ivan Štefe in Iv. Kregar. Iz Prage sta prišla: predsednik akademične lige Bartoš in Karol Gyurkovics.

Ustanovitev »Društva prijateljev Jugoslovanov«.

Ustanovnega shoda so se udeležili med drugimi: Krakovski župan dr. Leo, bivši vseučiliški rektor in podpredsednik akademije znanosti prof. dr. Kazimir Moravski, predsednik akademije vseučiliški profesor in bivši rektor vseučiliški, slavni učenjak in voditelj stare konservativne stranke grof Stanislav Tarnovski, dalje voditelj novo reorganizovane konservativne stranke, zvané »Pravica narodova« grof Zdzislaw Tarnovski, dvorni svetnik bivši podžupan Sarajeva v Bosni, slavni ekonomist in veliki podjetnik dr. Vladislav Nieč, knez Radzivil, knez Czartoryjski, cela vrsta vseučiliških profesorjev, članov gosposke zbornice, bivših državnih in deželnih poslancev. Shod je otvoril g. Stanislav Jasinski, predsednik krščanskosocialne stranke, in s prisrčnimi besedami pozdravil slovenske goste in navzoče Poljake. Potem je predlagal profesor dr. Feliks Konecny, naj se izvoli za častnega predsednika deželni glavar pl. Šuklje, za predsednika dr. Zdzichowski, podpredsednika pa Stan. Jasinski in dr. Vlad. Nieč, zapisnikarjema pa dr. Leonard in prof. Stan. Servin.

Kranjski deželni glavar pl. Šuklje pozdravlja.

Nato je spregovoril deželni glavar pl. Šuklje:

Prvič danes je stopila delegacija Slovencev v kraljevi grad Krakov in govori do Poljakov. Redko smo se doslej spotikali. Vaše mesto je oddaljeno od nas več kot tisoč kilometrov. Daleč od tod leži dežela, kjer se dviga močno Triglav, vali Sava svoje valovje in buči morje Jadransko. V mnogih ozirih vladajo različne razmere med nami in vami. Mi nimamo s Poljaki

skoraj nobenih skupnih zgodovinskih tradicij. Mi sploh nimamo svoje zgodovine, medtem ko ravno vi črpate iz zgodovine sile duha in pogum. Vi imate Boleslava Hrabrega, Kazimira Velikega, imate slavni Grunwald. Ko se je cesarski Dunaj tresel pred Turki, so ga rešili vaši junaki in vaš beli orel je raztezal svoja krila od Baltika do Črnega morja.

Mi smo pa sirote v tem oziru. Odkar nas je pred več kot tisoč leti podjarmil nemški cesar Karol Veliki, smo bili vedno tlačeni od tujih narodov. Hraber in pogumen je naš narod, kakor tudi vaš, toda mi smo prelivali svojo kri vedno le na tujih bojiščih in za nam sovražne narode. Mi nimamo preteklosti, toda imamo prihodnost. Mi si gradimo zgodovino naše bodočnosti, in ta leži v ljudstvu našem in v kmetu našem. To prihodnost si hočemo ustvariti z našim delom in silo.

Vi imate vašo aristokracijo, ki je stala na čelu vašemu narodu in je bila voditeljica vaših narodnih idej in vaših političnih stremeljenj. Mi nimamo nobenega plemstva, ampak imamo samo naše ljudstvo, in to nam je poroštvo našega narodovega razvoja in naše prihodnosti. Organizovano naše ljudstvo s svojim duhovništvom brani pravice naše domovine in se bori za lepšo prihodnost.

Dasiravno se torej pod marsikaterim ozirom razlikujemo od vas, vendar imamo tudi mnogo skupnega. V žilah poljskega in slovenskega naroda se pretaka slovanska kri. Oba naroda sta se razvijala na podlagi zahodnoevropske katoliške kulture. S skupnim delom na podlagi te skupne kulture imela bosta veliki, vitežki in plemeniti narod poljski, toda tudi majhni in delavni narod slovenski lepšo prihodnost.

Naj živi torej Poljska! Naj živi vitežki narod poljski!

Gromovito odobravanje je zaključilo ta nagovor. Gospod glavar je govoril počasi in razločno in udeleženci so razumeli vsebino njegovega govora popolnoma.

Dr. Marijan Zdzichowski.

Za njim je spregovoril dr. Marijan Zdzichowski, ki je govoril v slovenski prestavi dobesedno tako-le:

»Nisem danes prvič na slovanskem shodu. Udeležil sem se več shodov slovanskih časnikarjev in vedno sem moral s trpkim čustvom opaziti dejstvo, da postava silne Rusije, ki trebi »svoje notranje sovražnike«, v prvi vrsti Poljake, deluje očarujoče na mnoge naše slovanske pobratime. Če sem govoril o krivicah, katere doživljamo od Rusije, me je marsikdo poslušal z nezaupljivostjo ali celo z nevoljo. Ne dovolj tega. Ko sem na shodu v Opatiji, mesto da bi pripovedoval o ruskih krivicah,

hotel dati duška simpatiji do onih plemenitih ruskih časnikarjev in pisateljev, ki se za nas potegujejo, so me prekinili s klicem: »To je politika!« Učaljen sem od takrat prenehal bivati na shodih slovanskih časnikarjev.

Potem je leta 1908 odlični češki politik, vzpodbujan od plemenitih čustev, hotel vzeti na sebe uresničenje misli Mickieviča, po katerem so Čehi poklicani, da posredujejo med Slovani v njihovih medsebojnih prepirih. Na poziv Kramafa so stopili v Pragi skupaj predstavitelji našega naroda in tudi jaz sem imel čast pripadati njihove-mu številu. Dasi ravno so bili tam trenotki, ko je izgledalo, da bo ideja, ki nam je bila voditeljica, ovenčana s srečnim izidom, vendar se nam je popolnoma po pravici vzbujal dvom, ker smo med našimi soudeleženci zapazili osebe, ki so s celo svojo preteklostjo pričali, da ideja slovanska zanje ni nič drugega, kakor uničenje poljskega naroda in njegove kulture. Ni torej čudno, če so nas navdajala trpka čustva, ako smo morali v njihovi navzočnosti govoriti o bratstvu slovanskem.

Dogodki, ki so takoj nato nastopili, so potrdili naše predčustvo, da se bo ob uporu zdvižanega ruskega nacionalizma razbil namen plemenitega Čeha.

Od tega časa nisem bil na nobenem slovanskem shodu več, a obžalujem močno, če nisem mogel biti navzoč pri sprejemu naših čeških bratov v Varšavi leta 1909. Danes pa pozdravljam vas prisrčno v imenu Slovanskega kluba in povdarjam, da me navdaja čustvo srčne radosti, katerega nisem občutil na nobenem drugem slovanskem shodu. Vem namreč, da sem med svojci, med brati, vem, da razumem vas in da morate tudi vi mene razumeti. Saj nas ne družijo prazna fraza, ne kakšno nejasno geslo, pod katero zamore vsakdo spraviti, kar hoče, ampak družijo nas preteklost in prihodnost, skupnost podlage naše kulture in skupnost naših idealnih teženj. Najmočneje sem to občutil takrat, ko sem prvič zagledal Ljubljano. Kot katoličan po rojstvu in vzgoji in prepričanju začenjam, če pridem v kakšno tuje mesto, svoje obiske s tem, da grem v cerkev. V Ljubljano sem se pripeljal na predvečer nekega praznika. Celo mesto je odmevalo zvonjenja, cerkve so bile napolnjene, in ko sem gledal na množice, ki so goreče molile, sem razumel, kako silno vez med nami in med vami tvori vera. Blizu so nam torej zakladi poljskega duha, zajemati zamo- rete iz del naših mislilcev in pesnikov, katerih vzgojni pomen je ogromen, ker so vsa prenapolnjena svetega hrepenenja po kraljestvu božjem na zemlji. Mi se moramo pa od vas učiti navdušenja do socialnega dela, z občudovanjem zroč, s kakšno hitrostjo umete pretvarjati v čin nazore našega časa.

Če nas pa ločijo včasih politični prepiri, ki so v zvezi s bežetimi trenutkom, moramo na to gledati z višine, kakor na prikazen, ki hitro zgine, ker verujemo v naše delo in verujemo, da sila tokov, katere ustvarjamo okrog sebe, naraste v kratkem času tako neizmerno, da bo za sabo potegnili tudi ljudi, ki vodijo sedaj našo politiko.

To je eno, potem je pa treba tudi uvažati, da visi nad slovansko mislijo poljsko-ruski spor in da bo ta misel ostala prazna sanja brez podlage, dokler se ne posreči rešiti tega spora. Rešitev je pa odvisna od Rusije, a Rusija ne more storiti ničesar, ker vlada tam v sferi slovanskih vprašanj zloglasni grof Vlad. Bobrinski in skupaj z njim ljudje iz nekega drugega sveta, s tako različnim od našega stališčem moralnih in političnih pojmov, da imenujejo ti ljudje »sloanofilstvo« to, kar označamo mi ljudje z evropsko kulturo »sloanofugijo« (sloanofilstvo) za hvaljevalno in moralno uvažajo postopanje, ki je v naših očeh največja moralna propalost.

Tako torej danes, kolikor bolje razumevate, kaj je ruski slavizem Bobrinskih e tutti quanti, ki gledajo na vas in na vašo zemljo, kot na prihodnji plen, na prihodnjo gubernijo ljubljansko in zagrebško, v katerih vam ne bo dovoljeno spregovoriti vašega maternega jezika, toliko lažje postaja spoznavljanje z nami in našo vzajemnost zidamo na trpežnejši podlagi, kakor nekdanj, a kolikor močnejša in trpežnejša bo podlaga, toliko silnejše bo delovanje na zunanaj, dokler ne primora Rusije, da spremeni svoja načela, ki so jo doslej vodila o slovanski politiki, dokler ne zmaga geslo pravičnosti, h kateremu se sedaj na Ruskem le malokateri upajo priznavati.

In šele takrat bo slovanska ideja postala realna sila.

Prosim vas torej, vztrajajte v vašem plemenitem prizadevanju, kot prijatelji poljskega naroda delujoč sredi svojih rojakov, mi vam pa delamo slovensko objubo, da ne bomo prenehali od začetega dela.

Krila se dvigujejo in duh poezije me obleta, kadar pohite moje misli k onim najkrajnjim krajem Evrope, ki so vaša domovina. Od Triglava višin peljejo nas z vrstami gor in čarobnih jezer k modremu jadranskemu morju in dalje do Dubrovnika in so takorekoč prstan, kakor je rekel vaš pesnik, ki družijo vzhod z zahodom, tri kulture so se tam srečale, kje torej, če ne med vami so se morale roditi visoke misli o harmoničnem združenju teh različnih sil duha, iz katerih se tvori kultura in o božjih ciljih zgodovine.

Torej pozdravljam veleocenjenega vašega deželnega glavarja ter vas pozdravljam kot dediče visokih misli, ki so oživljale velikega škofa v Djakovem, ki je vzel za svoje geslo: Vse za vero in domovino, in pod njim združil vse Jugoslovane in polagal podlago kulture, ki družijo vse veje jugoslovanskega plemena.

Pismo ruskega profesorja Pogodina.

Potem je prečital pismo ruskega profesorja Pogodina, kot dokaz, da se na Ruskem že pričenja v tem oziru spreminjati na boljše in da se najdejo vsaj posamezne blage osebe, ki ne gredo za ruskim nacionalizmom.

Krakovski župan dr. Leo pozdravlja.

Nato se je oglasil krakovski župan dr. Leo:

Pozdravljam vas kar najprisrčneje od mesta društvo prijateljev Jugoslovane. To je prvič pojav vzajemno-

sti, drugič jako srečen izraz javnega mnenja in splošnega nastopa med našim narodom, ki je odkritosrčen prijatelj Slovencev.

Mi nismo niti neoslavisti, niti panslavisti, toda imamo globoko v dušo vrezano čustvo duševne in krvne vzajemnosti z našimi slovanskimi pobratimi. Med vsemi slovanskimi narodi nam je pa najbližji vrlji narod slovenski, ki je z jezikom, vero, navadami tesno z nami združen.

Duša vašega naroda, podobno kot Čehi, je bila dolge veke pogreznjena v sen, kakor vkleto. Pod vplivom oživljajoče vesne ustavnih svobod, v zmagovalnem pohodu narodnih idej — se je ta duša prebudila in odkrili so se neizmerni zakladi prastarih slovenskih običajev, prekrasnih del ljudske umetnosti in poezije, toda, kar je najvažnejše, tudi velikih kreposti ne samo moralnih, ampak tudi socialnih. — Na srečo slovenskega naroda so se našli v tem zgodovinskem trenutku vrlji, neutrudljivi delavci na njeni narodni, verski in socialni, ki so izšli iz ljudstva in so s celim srcem zvezani z ljudstvom ter so postali preroditelji slovenskega naroda. Čast tem možem, tem velikim narodnjakom slovenskim, vrlim rodoljubom — možem širokega razuma in gorečega srca!

Želimo vašemu delu bogatih sadov, kajti družijo nas z vami skupne bolečine, skupne nevarnosti in skupni nazori!

Stoječ na podlagi realne politike v mejah naše države, ki je vam in nam postala opora svobode in obramba pred grabelljivo roko sosedov, želimo skupno z vami, da bi enakopravnost narodov in državljanska svoboda se spremenili s teoretične ravnopravnosti v resnično dejstvo in da bi vsak narod naše države dobil vpliv in stališče, ki mu gre.

To so bila gesla in programi naših največjih politikov in rodoljubov. Za temi gesli pojdemo vedno in povsod in srečni bomo, če bomo našli pri političnem delu nad prerojenjem našega naroda v naših vrljih možeh odkritosrčne prijatelje in zaveznike.

Na slavo ideji bratstva našega naroda s slovanskim narodom, na slavo plemenitim, vrlim in zaslužnim možem, rodoljubom slovenskim in našim sedanjim gostom, zakličem v imenu mesta Krakova »Živeli!«

Dr. Lampe.

V imenu slovenskega ljudstva je pozdravil gospod namestnik deželnega glavarja, dr. Evgen Lampe:

Nismo še dolgo skupaj, a že se razumemo. »Tako je!« Klici v dvorani.) Naš deželni glavar je navajal razliko, ki vlada med nami in med Poljaki. Res, da nimamo skupne zgodovine in da nimamo mi Slovenci sploh zgodovine pisane na pergamentu, toda imamo zgodovino pisano s ognjem koč, ki so gorele v bojih, pisane s krvjo, ki se je prelivala, ko so naši predniki dolga stoletja branili južno mejo avstrijske države. V teh kočah našega ljudstva in v naši krvi leži seme naše prihodnosti; iz tega bo vzrastle nekoč novi narod, katerega nikdo več ne bo mogel premagati. Naša zgodovina leži v naši prihodnosti. Če vzamemo v roko

štatiško, vidimo, da je Slovanov mnogo več, kakor pa naših nasprotnikov. Vkljub temu se nahajamo v sužnjosti, a naši manjštevinski nasprotniki so naši gospodarji. Ko sem potoval po svetu, sem videl, da so naši ljudje povsod sužnji drugih narodov. Na Vestfalskem, v Ameriki, v Afriki, povsod žrtvujejo tujcem svojo kri in svoj znoj. Naši ljudje so povsod slabše plačani od drugih. Dvigniti moramo inteligenco našega ljudstva, ga organizirati in prebuditi, a potem bo naš narod vstal in ne bo več hotel biti podlaga tujčevi peti. Naj živi torej ta prihodnost poljskega in slovenskega ljudstva, naj pride lepša usoda, a ime naših narodov naj se zabliski v novi zgodovini.

Proti nikomur ni obrnjena ost našega delovanja. Nikomur nečemo škoditi in biti sovražniki. Naš največji pesnik je rekel: »Očeta enega sinovi, ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi.« Tudi mi hočemo biti bratje drugih narodov, a ne sužnji. V imenu ogromne speče vojske slovenskega naroda, katero hočemo prebuditi, v imenu prihodnosti našega naroda, ki se gradi v kočah našega ljudstva z njegovo krvjo in potom, v imenu vseh trpečih in delujočih, ki zidajo poslopje naše prihodnosti — naj živi narod Poljski! (Navdušeno ploskanje.)

Dekan Koblar v imenu naše izobraževalne organizacije:

Dragi bratje! Vezi imamo med seboj Poljaki in Slovenci v preteklosti. Predmestje bele Ljubljane, srca Slovence, se imenuje Krakov, zgrajeno od slovanskega Kraka na mestu stare rimske Emone. Slovanski mož Krak je dal ime tudi Krakovu, glavnemu mestu kraljevine Poljske. V mojem dekanatu kranjskem, v Velesovem, je bival dominikanec Hijacint, svetnik poljski. Vozil sem se v Poljsko skozi Koroško mimo groba poljskega kralja Boleslava, počivajočega v slovenski zemlji. Stike med narodom poljskim in slovenskim v sedanosti pa naj pri nas goje izobraževalna društva, katerih imamo na Slovenskem nad 300. Gospodarsko se bomo Slovenci utrdili, ako bomo napredovali kulturno. Vselega srca smo včeraj ogledovali Krakov, središče stare, visoke kulture. Ob grobu Mickiewiczkim in drugih pesnikov in pisateljev poljskih nas obdajajo topla čutila spoštovanja do literature in kulture poljske. Potrebujemo pomoči v naši želji po izobrazbi in naidejam se, da bomo to pomoč dobili v novoustanovljenem društvu »Prijateljev Jugoslovane«. Pozdravljam tedaj s celim srcem to društvo v imenu slovenskih izobraževalnih društev in kličem: Živio Poljaki! (Navdušeni Živio!)

Ivan Štefe v imenu »Slovenske Straže«, našega časopisa in ljubljanskih občinskih svetnikov S. L. S.

Urednik »Slovenca« Ivan Štefe je pozdravljaj: Naše odposlanstvo v Krakov ni Bog ve kako številno, a zastopane so najvažnejše glavne organizacije slovenske, v katerih je zbrana ogromna večina slovenskega naroda. Zastopniki smo tistih organizacij slovenskih, ki, kadar svojo besedo za delo vložijo, delo tudi izvrše. Zastopniki smo organizacij slovenskega dela, sloven-

LISTEK.

Povest o dveh stolih.

Spisal: d. d.

Ob desnem bregu reke se je sprehajal debel gospod. V levici je držal palico, desnico pa je imel v žepu. Hodil je s povešeno glavo semtertja in gledal je v kalno vodo... Komaj rojeno solnce je ogrevalo mesto in njega, ki je bil zamišljen.

Starinar Robert Vrag je opazil žalost, ki je legla na lice tihega šetalca in šel je k svoji ženi in ji rekel: »Ti stara, ta bi gotovo prodal rad to ali pa ono, pa ga je sram, da bi ponudil svoje blago sam. Pojdi v zadnjo sobo in bodi tam, jaz pa ga spravim sem notri in morda se mi posreči, da bom napravil dobro kupčijo!«

Krepostne ustne njegove žene so mu zavrnile: »Prav govoriš in ni mi žal, da sem te vzela. Veš, kadar je človek v zadregi, je mehak, in kadar hoče kaj doseči, ne izbira preveč med potjo in stezo, samo da vodi do cilja.«

Odšla je žena v sobo; Vrag pa je pristopil k gospodu in ga sladko pogledal. Gospod, menda se je pisal Bistran, je bral na obrazu Vragovem oderuštvo, hinavstvo, slavohlepje, brezsrčnost in vso dolgo vrsto odtod naprej do pekla.

Zasmrdelo mu je v njegovi bližini in videl je kri na njegovih rokah, uma-

zanost na čelu; greh v njegovih očeh se mu je zdel črn kot oni pes Zmaj, ki je bil strah celemu mestu. Zastudil se mu je v dno, a vendar ga je vleklo do njega. Zavil se je tesneje v površnik, privihal ovratnik visoko, da je bil obraz zakrit, zakaj sram ga je bilo.

Tedaj ga je bilo prvič sram. Mehak je bil Vragov glas, ki ga je vabil k sebi in med se je cedil iz njegovih umazanij ust. A Bistran je videl samo med, ni pa videl umazanosti.

Vstopil je v sobo k Vragu, kjer je bilo razvlečeno vse križem po tleh in stenah. Smrad mu je legel na prsi, stud in gnjus v oči. Vrag pa se mu je smejal še slajše.

»Gospod, vidim in vem, da imate zame nekaj na srcu, kar pa težko poveste! Nič se nikar ne bojte, le povejte, od marsikoga sem kupil že marsikaj in še nihče se ni pritožil čez me!«

Vrag je videl, kako se je Bistran oddahnil, zato je govoril še naprej...

»Ne kupujem samo prstanov in oblek, tudi kaj drugega bi kupil. Danes imam namreč tam zadaj, dve uri od tod izborna organizirano posredovalnico, ki se razume še preveč dobro na reklamo. Izobniali bomo v svet, da imate samo tisto prepričanje, za katero ste dobili od mene denar. O vašem drugem prepričanju pa bomo molčali, kakor se to spodobi poštenim ljudem. No — gospod, kaj gledate tako neodločno in sanjavo, ali mi prodaste eno prepričanje, — samo eno, saj morda jih imate še več, dva, morda tri, štiri...«

»Ne morem,« je vzdihnil Bistran, »sem že pred pol leta prodal prepričanje!«

»To je slabo! Koliko ste dobili zanj?! ga je vprašal Vrag.

»Dobro eksistenco!« mu je odvrnil malobesedni gost.

»Proklete malo je to, jaz bi Vam dal za prepričanje več, čast, slavo, svoj reklamni zavod!«

Žalost je legla v Bistrana. Žal mu je bilo, da mu je boljši zaslužek ušel... Vrag je uganil njegovo bolelost in mu prijateljsko in z zaupnim glasom šepnil:

»Prijatelj, poštenje imate gotovo še; mladi ste še in poštenja še niste izgubili v blatu življenja!«

»Poštenje pa imam še!« se je oddahnil Bistran.

»Prodajte ga meni!« je silil Vrag.

»Ne, poštenja ne prodam. Sam ga bom rabil!«

»Kaj vam pa koristi, če ga boste rabili, pa ne boste imeli prilike, da ga uporabite. Pri meni pa dobite za to mrtvo blago lepo vsoto. To vam pa dam zato, ker sem blag človek.«

Nekaj časa se je Bistran obotavljal, potem pa ni bil več tako trd... Vrag pa je dalje mazal s presladkim medom njegovo srce:

»Nikar se ne branite, denar rabite, čast ljubite, slavohlepni ste, — no, sezite mi v roko in oba bova zadovoljna!«

Zapeljivo so se svetile njegove oči... Udaril je Bistran Vragu v roko

in dobil je za prodano poštenje: čast, slavo, terorizem, brutalnost, ošabnost in še mnogo kaj, kar bo gotovo vse naštel sam, in sicer takrat, ko bo izdal svojo autobiografijo...

Odslej je živel Bistran prav dobro. Premeril je pot sreče in pil šampanjec vseh vrlin tega življenja. Nikdar več ni bil škrapulanten, še več, postal je laksen. Kadar se je spomnil tistega dne, ko je prodal poštenje, se je čudil sam sebi, zakaj se je toliko časa obotavljal. Neumen si je zdel v svojih mladih letih. Hodil je po cestah in po pešpotih, gazil je blato in se grel na solncu. Klet je in molil, poljubljaj in pljuval. V žepu je imel vedno po tri vrste žveplenk; če je prišel mimo njega mož, ki je ljubil belo barvo, mu je prižgal z belimi žveplenkami cigareto, če je vedel, da je človek, ki ga je prosil, pristaš rdeče barve, mu je postregel z rdečimi, črnemu pa je prižgal s črnimi. In nikdar se ni zmotil, da bi segel v napačni žep...

V javnosti je navadno govoril nekako tako-le: »Slavna gospoda! Mar je naše življenje kaj drugega kakor boj na življenje in smrt in vsakomur od nas je usojeno, da mora preje ali pa pozneje poseči v ta boj. Slabotnejše tisti, ki se boji boja...«

Par dni pozneje je govoril drugod: »Slavna gospoda! Žalostni časi so prišli nad nas! Vsi zahtevajo od nas, da naj jim pomagamo! Ja, kako pa pri-

skih dejanj! (Burno pozdravljanje.) Pozdravljam najprej odlični zbor v imenu »Slovenske Straže«, narodno obrambne naše organizacije, društva, ki zbira mala sredstva naša, proti germanizatoričnemu delu Šudmarke, ki hoče trgati košček za koščkom od ljube nam slovenske zemlje. Mi Slovenci se zavedamo, da smo majhni, da smo skromni, zato pa je naše narodno obrambno delo položeno v prvi vrsti v to, da dvignemo izobrazbo in narodnogospodarsko moč narodu, da bo narod gospodarsko in kulturno stal tako visoko, da ga ne bo Slovence, ki ga bi omamili judežev nemški groš. (Navdušeno pritrdjevanje.) Zato pozdravljam pa tako iskreno Društvo ljubiteljev južnih Slovanov, ker vemo, da bo gojilo tudi v našo pomoč praktično slovensko vzajemnost, ki nam véleva spoznavati medsebojne naše pokrajine, spoznavati sebe in dvigati narodove talente, kajti edino tako gradimo res pravo, srečno slovensko bodočnost. Kot urednik »Slovenca« pozdravljam novo društvo posebno iskreno v imenu naše žurnalistike z željo, da bi po tem društvu postale zveze med poljsko in slovensko žurnalistiko ožje v korist obema narodoma. (Živahno odobravanje.) Končno pa še prinašam pozdrave v imenu novoizvoljenih štirinajstih ljubljanskih mestnih svetnikov Slovenske Ljudske Stranke, v imenu sinov bele slovenske Ljubljane, tistega mesta, v katerem so živel poljski emigrantje, ki so v prvih pojavih našega narodnega, kulturnega dela bili našemu narodu svetovalci, učitelji. Zaključujem ta pozdrav s klicem: Živela naroda Marijina, narod poljski in narod slovenski!

Ivan Kregar.

Podprednik kranjske obrtne in pospeševalne zbornice ter predsednik c. kr. obrtno-pospeševalnega urada v Ljubljani, gospod Ivan Kregar, se je zahvaljeval za poziv v Krakov, rekoč, da z ljubeznijo sprejme novo društvo tudi slovenski industrijalec, slovenski obrtnik. Medsebojno spoznavanje in medsebojne zveze na vseh poljih nam bo vsem le koristilo. Zato: Spoznajmo in podpirajmo se! (Živahno odobravanje.) Bog daj krepko življenje novemu društvu, da nam pomaga, kadar bomo Slovenci v stiski. (Klici: Tako je! Hočemo!)

Slovenski Orli pozdravljajo.

V imenu organizacije Orlov je pozdravljaj načelnik Orlov brat Vojteh Jeločnik: Zgodovinski je dan danes za slovenske Orle. Prvikrat podaja danes slovenski Orlo roko poljskemu narodu z zagotovilom in prošnjo: Skupno naprej proti sovragom, skupno naprej tudi proti tistemu sovragu, ki nam hoče vzeti svetinje svete vere. Naprej! Bog! (Veliko odobravanje.)

Dijaštvo pozdravlja.

Akad. g. Stele je pozdravljaj: Govorim v imenu slovanske lige, ki ima namen združiti slovansko katoliško akademsko dijaštvo v Avstriji. V naših društvih se ne pečemo z nobenimi slovansko-filskimi idejami, ampak hodimo po praktični poti. Študiramo

slovansko zgodovino in razmere ter jezike, da bi ne potrebovali na svojih shodih govoriti v tujih jezikih. Pri Slovencih smo dosegli tudi to, da se dijaštvo raje uči poljščine kot ruščine, ker z Rusi nimamo nobenih realnih zvez. Can. iur. Mašič je v imenu slovanskega katoliškega akademičnega dijaštva izjavljaj: Kakor smo z veseljem pozdravili v Ljubljani ustanovitev prijateljev poljskega naroda v Ljubljani, tako iskreno pozdravljamo ustanovitev poljskega društva prijateljev Jugoslovanov, ker imamo v teh dveh dogodkih poročstvo, da bo akademik, ki goji ideale sedaj v slovenski ligi katoliških akademikov, izvajal lahko te ideale tudi na domači grudi. (Tako je! Ploskanje.)

Slednjič se je oglašil k besedi še Čeh, predsednik češke akademične lige, gospod Bartoš. Povedal je, kako so se razveselili Čehi, ko so zvedeli o današnjem sestanku, povdarjal, da niso vsi Čehi tako nezanesljivi in taki moskatofili, kot se jih opisuje in želel, da bi prenehal ruski pritisk in bi Poljaki tudi v kraljestvu zadobili svoje pravice.

Nato je papežev komornik gospod dr. Kazimir Lubecki prednašal krasno odo na Slovence, katero je zložil pri tej priliki.

V imenu krakovskega akademičnega društva »Polonia« je pozdravil Slovence g. Mikulski, pozdrave poljskih kmetov sta prinesla Rysiak iz Loniov in Ryniewicz iz Niedwiedzia.

Referati.

Potem so bili referati. Prvi referat o sedanjem stanju slovanofilstva med Poljaki je imel g. prof. dr. Koneczny, drugega o ljudski organizaciji pa g. dr. Lampe. Poljski listi so prinesli o tem referatu jako obširna poročila.

Nato se je prečitala dolga vrsta telegramov in pozdravnih pisem, ki so prišla iz vseh krajev Poljske in iz slovenskih in hrvaških dežel.

Odposlanstvo krakovskega meščanstva.

Med tem se je prikazalo v dvorani odposlanstvo krakovskega meščanskega kluba, ki je prišlo vabit Slovence in druge na poljsko velikonočno slavlje, katero priredi meščanski klub v dvoranah starega gledališča. Treba je bilo torej naglo zaključiti z običajnimi formalnostmi, nato so se pa podali vsi skupaj, Slovenci spremljani od udeležencev shoda, naprej kranjski deželni glavar, spremljan od krakovskega župana, v meščanski klub.

Nato so se podali slovenski gostje v slovesnem sprevodu, spremljani od poljskih udeležencev zborovanja, v prostore starega gledališča. Spočetka je bil zborovanje naznanjeno na drugo uro popoldne. Ker so pa hoteli krakovski meščani imeti Slovence na svoji slavnosti, se je zborovanje preložilo na deseto uro popoldne. Mnogo Poljakov je zvedelo to predpno in se ni moglo več udeležiti zborovanja, za kar so pozneje izražali svoje obžalovanje. Ako bi ne bilo te zmešnjave, bi bila udeležba veliko večja. Bila je pa tudi brez tega jako lepa.

Velikonočno slavlje v meščanskem klubu.

Prostori starega gledališča so bili lepo okrašeni. Na stopnicah je sprejemal Slovence predsednik meščanskega kluba, gospod Kosobudski. Udeležba je bila silno velika. Vsi ogromni prostori so bili zasedeni. V govorih se je povdarjalo, da še ni bilo nikdar tako velike udeležbe v meščanskem klubu in se je izrecno navajalo kot vzrok tega dejstva to, da so krakovski meščani hoteli pozdraviti v svoji sredi slovenske goste.

Kdor pozna Krakov, ga je moralo presenetiti veliko navdušenje, katero je ob tej priliki razvilo krakovsko meščanstvo. Krakov se namreč v nekem oziru znatno razlikuje od drugih slovanskih mest. Krakov se ne navduši z lepa in se ne razburi. Hladen in tih počiva pod starodavnim Vavelom, ves zamišljen v svojo preteklost. On ne pozna nobenega entuzijazma in nobene ognjevitosti. Poljaki sami, ki prihajajo v Krakov iz drugih krajev, se čudijo njegovemu hladu in njegovi molččnosti. Od dolge, dolge vrste let morda še ni nikdar tako zakipelo v tem mestu, kakor sedaj. To je vrlo pomenljivo!

Krakovski meščani so praznovali svoje velikonočno slavlje, takozvano »swigencie«. Vstajenje Gospodovo je na Poljskem največji narodni praznik. Ono ima za Poljaka neki simbolični pomen. Ko obhaja Poljak svoje »swigencie«, vzbuja se mu trdno pričakovanje: »Tudi naša Poljska bo od mrtvih vstala!« Radi tega obhaja vsako narodno poljsko društvo svoje »swigencie« po stari poljski navadi. Na tako praznovanje je povabil krakovski meščanski klub slovenske odposlance. To ni bila torej samo navadna prijaznost in gostoljubnost, ampak je imelo globlji pomen. Krakovsko meščanstvo, ki se je nekoč prvo odzvalo svojemu velikemu voditelju Kosciusku, ko je prisezal z mečem v roki na krakovskem glavnem trgu, da hoče ali osvoboditi Poljsko, ali pa zanjo pasti, in ki je potem molče in v tihi zamišljenosti čuvalo poljske narodne uzore, je sedaj povabilo Slovence, naj se udeleže slavlja velikega dne poljske bodočnosti in Slovenci so se odzvali temu vabilu in s tem izpovedali, da se tudi oni priznavajo k poljskim narodnim idealom.

Sredi največje dvorane je stala obširna dolga miza, pokrita z raznimi jestvinami. V roketu in štoli je stal pri mizi gvardijan Bernardincev, oče Janicki, blagoslovil najprej jestvine po cerkvenem obredu, potem se pa obrnil k udeležencem in jih pozdravil z dolgim nagovorom v toplih besedah, polnih vročega čustva in mogočnega rodoljublja. Začel je s spominom Gospodovega vstajenja, ki mora biti vsakemu Poljaku simbol lepše bodočnosti svojega naroda. Potem je opominjal goste, naj se pripravljajo na veliki dan vstajenja Poljske, ki bo prišel, kadar se bo vsak Poljak otrese svojih napak in z lepim življenjem in zasebnimi in meščanskimi čednostmi po mogočno-

sti sodeloval, da se prenovi in poživí poljski narod.

Molče in ginjeni so poslušali vsi ta nagovor. Potem se je pa začela zabava in razgovor. Najprej je vzel gospodar Kosobucki krožnik z razrezanimi posvečenimi velikonočnimi jajci, pristopil h kranjskemu deželnemu glavarju, delil z njim blagoslovov in potem sta si segla v roke in izrazila velikonočno voščila. Nato je pristopil z isto ceremonijo k županu dr. Leo. Potem je šel z istim pozdravom od gosta do gosta. Nato so si gostje med sabo z enakim obredom izražali velikonočna voščila. Nato se zasedli vsi gostje v dolgih vrstah okrog bogato obloženih miz in pričeli uživati velikonočne darove.

Nastopili so govori.

Prvi je spregovoril gospodar Kosobucki. Pozdravil je najprej v imenu krakovskega meščanstva slovenske goste, nato župana krakovskega, patra Janickega in vse udeležence.

Odgovoril je deželni glavar kranjski pl. Šuklje in povedal sledeče misli:

Danes vidimo, da res ni večje gostoljubnosti, kot je med Poljaki. Posebno smo vam hvaležni, da ste nam dali tu priliko videti vaše velikonočne navade. Ko sem videl in slišal vašega krasnega govornika, ko je tako iskreno voščil: Veselo alelujo! tedaj sem se zamislil v to, kar smo videli med vami. Ob teh spomenikih, ki smo jih videli med vami, smo začutili, kaj to pomeni: Veselo alelujo poljskemu narodu! (Velikansko navdušenje.) Oba naroda, vaš in naš, imata isto usodo, oba sta razsekana na več držav. Želim, da bi razširil beli orel zopet svoja krila in bi se dotaknil vseh svojih sinov, da bo resničen izrek: **Veselo alelujo narodu poljskemu!**

Nato je govoril župan dr. Leo in pozdravljaj poljsko in slovensko meščanstvo, ki naj se razvija krepko in bo podlaga narodne misli in narodne obrambe.

Namestnik kranjskega deželnega glavarja, deželni odbornik dr. Lampe, je pozdravil kot predstavitelj avtonomne vlade kranjske predstavitelje poljske avtonomije in rekel:

Ko smo zrl spomenike poljske slave, tedaj smo se vprašali: Kdo je bil oni, ki jih je sezidal? Bil je to talent meščanstva, industrije poljske. Napija meščanstvu krakovskemu, v prvi vrsti gospodu županu dr. Leonu, v katerem je poosebljeno svobodno delo meščanstva.

Potem je napil na zdravje svobodnega razvoja in razširjenja poljske avtonomije.

Dr. Léonard je v svojem poljskem nagovoru omenil zgodovinske vezi in kulturne stike med Slovenci in Poljaki in zaključil z željo, naj bi prišel Poljakom kmalu dan slavnega od mrtvih vstajenja.

Potem je še enkrat napil g. Kosobucki patru Jannicemu in dr. Lampe tu kot predstaviteljema poljskega in slovenskega duhovništva. Povdarjal je, kako je duhovništvo vedno delalo z narodom in kakšnih zaslug si je pridobilo na narodnem polju, ter izrazil

demo mi do tega, da delamo za druge, saj smo mi plačali druge, da delajo za nas!

Če si ga poprosil za to ali ono, ti je prijazno stiskal roko in obljubljal ti je pol zemlje in cela nebesa. Ko si pa odšel od njega, si je napisal v notes: »N-u se gotovo ne sme podeliti tega in tega...«

Hodil je vedno v dvojnih oblekah, da je lahko vrhnjo slekel, če je prišel v položaj, da je spodnja ljudem bolj ugajala.

»Vsega se mora človek navaditi,« si je napisal kot geslo — in navadil se je tega res tako, da se mu je zdel Cezar majhen, ker je lahko samo tri pisma obenem narekoval. Bistran je istočasno pisal eni osebi pet pisem; v enem se je hlinil, v drugem jo je zmerjal, v tretjem jo je hvalil, v četrtem ji je grozil in v petem jo je prosil odpuščenja.

Nocoj se je prikazal v hotel »k zlatem volku« in je naročil drag diné s šampusom in pil je, dokler se ni onesvestil, jutri pa je prinesel daleč razširjeni časopis »Vest« senzacionalno novico, da je hotel »pri zlatem volku« na slabem glasu in naj se ga vsak dostojen človek ogiba.

V četrtek je prišel k svojemu prijatelju Slabetu in ga prosil, da naj mu posodi »Dom in Svet«, v petek je pa razbohnal v mestnih salonih, da je Slabe klerikalec...

In tako je šlo naprej življenje gospoda Bistrana, samo enkrat mu je ponudil gledališki ravnatelj mesto in-
triganta. Pa je dosegel Bistran še tisto

leto, da ravnatelj ni dobil za prihodnje leto več koncesije.

Kadar je pa začutil potrebo, da se je samega sebe občudoval, tedaj se je vsedel na zlat stol, ki je stal pred zrcalom in ogledoval se tako dolgo, da si je zdel dovolj lep in tedaj je dejal: »Moji uspehi niso kar takosibodi. Znati je treba, ej, intriga je dar ženjalnosti...«

Od tega je minilo petnajst let... Bistran je imel srečo, postal je mož, da boljšega in lepšega še ni nikdar imel narod. Imel je sodbo o vsaki stvari, povsod seveda glavno besedo in spoštoval ga je trpin ravno tako, kakor bogatin, dasi v svoji ošabnosti ni nikdar govoril z ljudmi, ki niso bili najmanj gospodje. Oholost je sedla za njegovo mizo in domišljavost mu je čepela v vsaki kretnji.

Pa se je zgodilo v tisti deželi, da je prišel v mesto nov starinar, bolj odkritosrčen in bolj pošten, kakor je bil Vrag svoje dni. Ta je kupoval tudi marsikaj in od marsikoga, a poštenja ni kupoval nikdar. Zato je bil njegov sijaj manj bleščeč, kakor Vragov, a bil je soliden in lep...

In zgodilo se je v tisti deželi, da je novi starinar skoro prepodil Vraga; obljubil mu pa je milosti, če mu prinese sramežljivost Bistrana.

Težko se je odločil Vrag za trnjevo pot, ki je vodila do visokega gospoda, a življenje je bolj ljubil, kot samega sebe in podal se je na pot, da ga najde. Dolgo ga je iskal, zakaj Bistran je imel vsega dovolj, zato se je samo vsa-

kih deset let enkrat pokazal. Naposled ga je našel pri čaši piva. Počakal je Vrag, da je Bistran izpil in ga potem poklical k sebi.

»Prijatelj Bistran, čemu piješ pivo?«

»Potrebujem ga. Morda ne preživim več leto dni. Zato je treba biti ponižen! Smrt je treba podkupiti!«

»Ne bodi norec! — Če se bliža konec, ne skrbj zanj! Misli na prihodnjost! Ali še kupčuješ? Čuj, rad bi imel tvojo sramežljivost —,« ga je prosil Vrag.

»Mojo sramežljivost hočeš, kaj ti ne pade v glavo,« je zatulil Bistran.

»Kraljevo ti jo poplačam! —

»Hvala, sramu ne dobiš več v meni! In ne od mene!«

»Če prinesem tvojo sramežljivost, rešim sebe in tebe.«

»Žal, prijatelj, jaz sem sramežljivost že zdavna prodal!«

»Kaj je nimaš več?«

»Ne, ne, kaj bi ž njo; dandanes je samo otroke in ženske še sram, nas mož je zdavnaj že to vse minilo! Ze deset let sploh ne morem zardeti! Niti pičice sramežljivosti ne najdeš v meni, če me daš pod hidravliško stiskalnico!«

Poklonil se je Vrag in odšel žalosten. Prišel je do novega starinarja in mu dejal:

»Bistran je sramežljivost prodal že zdavna, zato ti je ne morem prinesiti, in če mi daš zanjo celi svet!«

Zasmejal se mu je njegov protivnik. Škodoželjnost mu je legla na obraz: »Norec, kaj si pa bil tako neumen, da

si mislil in veroval, da je Bistrana sploh lahko še sram!«

»Zakaj si mi obljubil življenje, če prinesem njegovo sramežljivost?«

»Ker sem vedel, da ti mi ga ne bo treba dati! Kdor je zapisan smrti, ni več zdravila zanj!«

In Vrag je zajokal, da je zameketalo in odmevalo v dušah poštenih.

Večkrat sm že slišu ldi, ke sa trdil, de še Buh na more usm naenkat ustrečt. In če člouk ta reč tkula en mejčkn premisl, pa more tem ldm prou dat.

Ke ne: una nedela, ke sa leberalcí tli na Grade jurjuvat, pa sa u resnic sam urhuval, b mel strašn rad lep ureme, suha trava in ceste, de b se preveč na pupackal, ke sa se pu tleh valal:

željo, naj bi tako ostalo tudi še v bodoče.

Predsednik novoustanovljenega društva »Prijatelj Jugoslovana« je napil župana krakovskega, ki je toliko storil, da se je društvo ustanovilo in da se je priredil današnji dan.

Slednjič je še odbornik mesta Podgorje g. Gadomski v humorističnih verzih zabaval navzoče.

Slovenci pri kardinalu Pucyni in pomožnem škofu Novaku.

Potem so Slovenci burno pozdravljeni od navzočega meščanstva zapustili dvorano in se peljali v avtomobilih pokloniti se kardinalu Pucyni in pomožnemu škofu Novaku.

Stari, močno bolni kardinal se je dal prenesti v sobo, sprejel je Slovence jako ljubeznjivo ter podelil slovenskemu narodu svoj blagoslov. Pomožni škof Novak je bil z gosti čisto domač. Zadržal jih je pri sebi doli časa, jih izpraševal o slovenskih razmerah in pripovedoval, kaj je videl na Slovenskem, ko je pri neki priliki potoval po naši domovini.

Nato so se Slovenci zopet vsedli v avtomobile ter se peljali ogledavat mesto dalje do večera.

Banket na čast Slovincem.

Danes poročamo še o nekaterih govorih v Krakovu na slavnostnem banketu, ki so ga Poljaki slovenskim gostom na čast priredili. Banketa so se udeležili župan dr. Leo in vsi krakovski mestni svetovalci, vsi vseučilišni profesorji in mnogoštevilni odličnjaki, zastopniki najrazličnejših poljskih društev, časnikarstva in politike. Izmed zdravic omenjamo danes sledeče:

Deželni glavar pl. Šuklje:

Mi nismo več navajeni soditi po besedah, ampak po dejstvih, in lepim besedam morajo dejstva slediti. Kje je vzrok, da smo si Poljaki in Slovenci postajali hladnejši? Naroda se nista poznala, trdna, solidna bo naša vzajemnost le, če se bode ta naroda spoznala. — Govornik pozivlja slovensko mladino, naj mesto v Gradec in na Dunaj pride študirat na jagelonsko univerzo v Krakovu, da se tu navadi poljskega jezika in navzije poljskega duha. Zbližajmo se vedno bolj v dosego skupnih namenov! Govornik napija na skupno delo poljskega in slovenskega naroda, na skupno delo poljskih in slovenskih poslancev v državnem zboru v dosego istih ciljev in svobode!

Dr. Lampe

proslavlja v svojem govoru lepe lastnosti Poljakov, ki vse druge Slovence povzdigujejo in so jim v zgled. Spominja se učenjakov jagelonske univerze krakovske, mož, katerih globoka učenost priča, da znanost ni v protislovju z vero. Naša mladina, ki pride na Vašo univerzo, bo na srcu in razumu pridobila! (Tako je!) — Napije učenjakom krakovske univerze: univerza jagelonska vivat, floreat, crescat! Slovenci so pri teh besedah, katerih vsako je spremljalo iskreno pritrjevanje, obkolili profesorje jagelonske univerze in jim navdušeno nazdravljali.

Profesor Jan Magiera

se v lepem slovenskem govoru spominja Slovenije in njenih krasot, izobraževalnega dela Slovencev, spominja se

dr. Kreka (Slava-Klici) in bivanja na Ratitovcu. Napija vedno odkritosrčnim Slovincem.

Dekan Koblar:

Germanško morje je vrglo svoje valove med oba naroda. Nekdaj sta bila naroda bližje skupaj. Danes sem slišal tu v cerkvi Matere božje čitati evangelij: »Jaz sem dober pastir in dam žitje svoje za ovce svoje«. Iste besede so čitali danes duhovniki po cerkvah slovenske domovine. To kaže, kako smo si blizu, kako se razumemo. Skupna naša apostola Ciril in Metod sta vir tej podobnosti jezika in vez našega edinstva. Katoliška Cerkev se drži ljudske duše in vzdržuje solidarnost Slovanstva. Poljski duhovniki so ljubljenci naroda, ker so nositelji verske in narodne misli. Napije bratskemu duhovenstvu poljskemu.

Dr. Beaupre,

urednik »Glosa Naroda«, napija slovenskemu časopisju in uredniku Štefetu.

Urednik Štefe

v zahvali poudarja, da so dnevi bivanja na sveti zemlji kraljevskega Krakova dvignili naše sile, ker smo tako živo občutili, da so ideali naroda slovenskega tudi ideali naroda poljskega. (Poljaki ploskajo in glasno pritrjujejo.) Pogumno gremo tako na novo delo z iskreno prošnjo žurnalistiki poljski: Naj bi žurnalistika poljska in žurnalistika slovenska v prihodnjih dneh, pa tudi v vseh bodočih hodili skupna pota! (Navdušeno pritrjevanje.) Do vresničenja naših idealov pa je pot samo po požrtvovalnosti. V zgled, kako požrtvovalno treba služiti domovini, so nam poljske žene. Lepi, sveti nam Poljski in njenim požrtvovalnim hčeram: Slava! (Slovenci prirede prisrčno ovacijo navzočim poljskim damam.)

Pobratimstvo poljskih Sokolov s slovenskimi Orli.

Predsednik krakovskega »Sokola«,

Turski,

nazdravlja bratski organizaciji slovenskih Orlov in njenemu zastopniku načelniku Jeločniku.

Načelnik Orlov,

Jeločnik,

nazdravlja poljskemu »Sokolu«, tistemu »Sokolu«, ki je ohranil in obvaroval prave narodove ideale! (Burno pritrjevanje, bratijo se poljski »Sokolji« z načelnikom slovenskih Orlov, Jeločnikom. Vse navdušeno ploska.)

O krasnih govorih prof. Zdzichowskega, rektorja Moravskega, profesorja Straszewskega, P. Jelenskega, dr. Caputa, Jana Bartoša, predsednika češke akademiške lige in drugih bomo še poročali.

Poljski odličnjaki Slovincem.

Deželni glavar pl. Šuklje je dobil v Krakov naslednji brzojavki:

Lvov.

Najiskrenejše se zahvaljujem za srčne pozdrave in se veselim, da sodeluje krakovsko zborovanje pri iskrenem zbliževanju naših narodov.

Stanislav Badeni.

Weldzrz.

Neizmerno mi je žal, da milih gostov slovenskih nisem mogel osebno pozdraviti. Želim, da Vam je bivanje med Poljaki prijetno in da rodi ta zveza najboljšo uspehe.

Knez Andrej Lubomirski.

Vzhodnoazijsko vprašanje.

Mnogo zanimivejše kot vstaje v Maroku, Jemenu, Albaniji in Mehiki, je gotovo točasno veliko bolj vzhodnoazijsko vprašanje in to vsled bližje ležečih vzrokov.

Nasprotstva v Daljnem Vzhodu kitajskega ozemlja ob reki Ili so se vsled popustljivosti kitajske vlade poravnala. Edina opora kitajski vladi, pomoč ameriških Združenih držav, je izostala, ker se Unija noče v sedanjem trenutku postaviti na neprijazno stališče napram Rusiji. Seveda varujejo Amerikanci slejkoprej Kitajcem prijazno smer svoje politike. Ta stopa danes bolj kot kdaj prej v ospredje in je postala še odločnejša vsled Kitajski dovoljenega skupnega ameriško-nemško-angleško-francoskega posojila. Končno je tudi za Združene države jako cenen uspeh, vzdržati z izposojenimi denarji vodilno besedo v kitajski politiki. Vzhodna Azija in predvsem nasprotstvo do Japonske je in ostane tudi v bodoče glavna točka politike severoameriških Združenih držav. Videli smo pred kratkim, kako zelo je vplivala na mehikanske zadeve. Ameriške države, in sicer v prvi vrsti Unija, se ne čutijo več varne pred vpadom Japoncev, bodisi direktnim potom, ali pa preko Mehike. Amerikanci spoznavajo točasno finančno-nemico svojih nasprotnikov, vendar pa se boje, da ne bodo čakali, da bi se dogradil panamski prekop, ako nameravajo kaj resnega. Japonska pa živi v veri, da ima v trgovsko političnem oziru pričakovati vse slabo od Amerike. Japonci vidijo in gotovo ne brez podlage, v Filipinih torišče vzhodnoazijske politike ameriških Združenih držav, s katerega naj bi se njihovo gospodarsko stališče varovalo. Kakor plamenček ognjen znak je učinkoval predlog državne tajnika Knoxa, naj se železniško omrežje v Mandžuriji izroči kapitalističnemu sindikatu, ki naj bi bil po imenu mednarodni, v resnici pa bi imeli v njem Amerikanci, kot najbolj izkušeni trgovci, kmalu prvo in odločilno besedo. Uspeh pa je bil za Amerikance povsem negativen. Da, še slabše kot to, še sami so v tem vprašanju doživeli hud poraz, kajti Japoncem se je posrečilo pridobiti Ruse za skupen odpor proti grozečemu ameriškemu vplivu.

Prvi uspeh je imela Rusija že v omenjeni popustljivosti Kitajske v pokrajini Ili. Japonska pa dela brez odmore v Koreji ter jo ojačuje ne-le samo gospodarsko, temveč tudi strateško. V južni Mandžuriji pa raste na podlagi železniških zgradb kakor tudi pogodb o rudnikih japonski vpliv nenehno hitro. Ravno to pa vzpodbuja Amerikance tem bolj k nasprotni akciji. Tako je postalo razpoloženje med nasprotnimi državami vedno bolj ostro, kar se v japonskem časopisju tudi z vso odločnostjo zrcali. Tudi v deželi vzhajajočega solca so šovinisti, ki vzpodbujajo svojo vlado neprestano k samim dejanjem.

Šahova poteza na materielnem polju je nadalje od Amerikancem inavgurirano posojilo štirih velevlasti in pa imenovanje Cao-Er-Hsina za generalnega guvernerja Mandžurije. Zadnji velja za energičnega človeka, ki hitro dela. S tem imenovanjem je Kitajska

dokazala, da ni voljna še opustiti gospodstva nad Mandžurijo. V kitajski vladni politiki igra ta provinca kot rodna deželja dinastije veliko vlogo. Izguba Mandžurije bi pomenil hud udarec za mandžursko dinastijo. Doslej se je vsled apatije Kitajske smatralo, da se za ohranitev Mandžurije v njeni oblasti ne bo ničesar resnega ukrenilo. Sedaj pa je Tsung-li Jamen izbral ljudsko razpoloženje, da izpopolni kitajsko vojsko, pri čemur si je bil svest pritrčila in pomoči Združenih držav. Ako se bo to živahnije in sveže življenje v Kitajski vzdržalo, se boste imeli Japonska, kakor tudi Ruska, boriti za popolnoma drugačnimi težkocami kot doslej. Neizoprpljiv je zaklad ljudi na Kitajskem, in ozadje, ki ji ga nudijo Združene države, velikega pomena. Vlada mikada je tudi sprejela vest o imenovanju Cao-Er-Hsina z neprikritim nezadovoljstvom.

Ostale velevlasti so bile iz opisane svetovne tekme vedno bolj izpodrivane. Japonci in Rusi na eni ter Združene države na drugi strani gledajo drug drugega vse preveč egoistično kot najbolj prizadeti. Ti so koncentrirali pozornost skoro izključno na to, kdo od njih bo odnesel lovorjev venec. Da bi dosegla kaka država teritorialno gospodstvo nad Kitajsko razun Mandžurije, pač nobena ne misli. Toda glede na to, kakor trgovske predprave doseže kaka država, je lahko vse mogoče. Eno izmed sredstev za to so takozvane prednostne carine, kakor jih imajo na primer Združene države na Kubi. Ako tudi pa bi se to težko uresničilo za Amerikance v pravi Kitajski, bodo vendar Japonci glede južne, Rusi pa glede severne Mandžurije in drugih omejenih ozemelj s tem računali. Razun prednostnih carin so pa tudi druge oblike prednosti, ki se morejo nuditi. Mandarin Tsung-li-Jamena bodo želiam odločilnih velevlasti radi v toliko popustili, da bodo nalagali nizko carino na blago, ki ga te oblasti uvažajo, nasprotno pa na blago, na katerem te države nimajo interesa, zvišali colnino. Dalje pridejo tu tudi v poštev razne oddaje zgradb mostov, železnic, naprave strojev, pristanišč itd. Nadalje tudi koncesije za železnice, plinarne itd. Pri železnicah pride tudi v poštev, kako se ravna z blagom, ki prihaja iz ene ali druge dežele. Misliti je treba pri tem samo na ameriška železniška podjetja, da se more imeti dobro ilustracijo o tem pred očmi.

Ostale velevlasti naj bi pravzaprav pomislile, da ne smejo vsled gospodarskih koristi ostati brez odločujočega glasu v svetu o vzhodni Aziji. »Odpri vrata« je bil program celotnega kulturnega sveta, ko so vsled kitajsko-japonske vojne prišle stvari v tek in se je vsled boksarskih nemirov pokazala prva reakcija proti kulturnemu vplivu belega plemena. »Odpri vrata« je ostal skupen bojni klic vseh, ko ste Rusija in Japonska sklenili mir. To geslo mora tudi v bodoče veljati, ko Japonci, Rusi in Amerikanci gredo na lov za predprave v vzhodni Aziji.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

druh, ke ubdelujeja zemla in se matraja u pote sojga ubraza, de maja tist Juri, ke na dan svetga Jurja, svetga Urha časteja, kej za u skleda djat, sa pa spet Buga prusil, de b dau mejčkn deža in pumoču razsešena zemla. Sevede je Buh ustregu ta pametnem prošnam pametneh ldi in je dau dež, tak dež, da se bli usi Juri du kože tud ud ta zunajne plati premočen. De Buh na ta viža ni usm ustregu in tud ni mogu usm ustreči, tu je gvišn, ket amen u učenaš in tku se večkat zgudi; ke lde maja use sorte žele in putrebe in usi b mel rad, de b se use te žele in usm precu spounile. Astn, in tu je nemugoče, b s člouk mislu, u resnic je pa ta reč use glih mal drgačna in se clu ta čudež, de se usm ldem iz ena rečjo ustreže, se da vn spelat, če s pametn in modr muže tu skp uzameja. In tak modr muže stujeja »Usesluvensk Ludsk Strank« na špic.

Puglejma ta nou vuliun red, ke sa ga vuditeli »Usesluvenske Ludske Stranke« skup spraul. Ta vuliun red je tku skp spraulen, de je blu iz nim usm šterem iblanskem strankam skuznskus ustrežen. Use šter stranke sa zmagale pu tem vuliunem rede, če prou usaka na druga plat uleče. Al ni tu čudež ush čudežu? Leberalci upijeja na use kripile: »Zmaga je naša!«, iblansk Nemci in nemčuri kar kuzouce delaja ud samga vesela, ke sa zmagal. Sucjalde-mukrati sa tud zmagal, prauja, in sa

tud res zmagal, ke du zdej nisa mel nubenga sojeh ldi u ubčinskem svete, zdej ga pa le maja. In »Usesluvenska Ludska Stranka« je prou gvišn tud tku zmagala, de na more bulš za ta perukat. Pumislte šternajst ubčinskih svetvaucu iz nhne stranke u sedel na rotuže, ke du zdej b hmal še mem rotuža na smel hodet, tku sa jh leberaln frakari souražil in črtil; ud zdej naprej uja mel pa usak soj abuniran sedež, ke se na u smou nubeden leberaln frakar najn usest. A ni tu zmaga?!

Kokr putemtakem vidma, sa vuditeli »Usesluvenske Ludske Stranke« tku kunštn muže, de znaja naraunast čudeže delat. Zdej pa puglejma leberalne vudite! Kdaj sa pa še te kej tku kunštna skp spraul, de b usm ldem naenkat ustregl? Prmejš, še sami seb na znaja ustreči in še nekol ustregl nisa, kuku čja pa pol drugem?! Če s en leberalc sam vornq skp uzame, še kera kunštna — sevede u soja nuc — skp sprau in vn spele; tu je pukazu dohtar Uražen, kokr jh je pa več teh leberaln-eh glau skp, ja pa prou gvišn pukidaja; in če dle štederaja in tuhtaja, bl ja naumen vn speleja. Krat in mal: leberalci sa že tak Juri, de b se mogli sami seb smilt, ke se drugm na smilja. Pol nej pa tak lde kumanderaja u Iblan! Tu ja na gre! Iblana more mt pametne in modre muže, de skrbeja zajna, ne pa take balamute, ket sa leberalci. Zatu je zadn čas, de se u tu mal

spreubrnil, če ne pride cela Iblana na turšk boben. Sej, kar je blu bl ta pametneh leberalcu, sa že tku usi tem pravakarjem hrbet ubrnil, ke sa vidl de ni nč zmim; le tist se jh še držeja, ke maja čebula u glau in k veja, de b pr društrank žalaštna uloga igral, iz leberalizmam pa lohka soja naumnast pukrijava in se sami sebe zmerjaja iz inteligenca. Zatu se pa čez dali veči lampe zbiraia ukul gespudu prvakarju. Zadnč je še tist Vojska, ke sa ga un dan zaprl zavle predougeh prstu, upou pijan ket kanon tam pred Figabertam: »Kua, prmejš; mi sma leberalci, mi sma inteligenca; če na vrjamate pa »Jutr« berite; tam je use pupisan!«

Za ta nar bl kunštna leberalca, sa mel lde du zdej še Pirčuga Francina, ke je mou kisle kumare not, in je mislu babi ušen, toča, dež, sonce, sneg in ma — kokor prauja — še clu kumete na cuglneh. Kokor sm šlišu, je birt na Rožnpohu že spraznu ena velika flaša, ek je mou kisle kumare not, in je mislu prot dobrem plačil in dobr košt Pirčuga Francina notr djat de b mu ureme delu, kakršnega b nucu — kokor maja ta umejen lde žabe — zdej se je pa skazal, de ni use tku, kokr sa mislel lde in de je iz tistem babjem ušenam, toča in tku naprej, sam flonc, prau leberaln flonc, kokr ga maja navada pr usak reč delat.

Pirču Franc se tulk zastop na babi ušen, kokr placrespehtar na flukmaši-

ne, al pa Rožnkauken Miha na »percassa«. Gespud fajmešter Brce je scer hud ud nedele sm na Pirčuga Fronca, ke sa mil, de je iz toušije u nedela dež naredu; pa kar se nedelskega deža am tleče, morm rečt, de je Pirču Franc tku nadoužen, kokr tist čvičk, ke sa ga predajal u nedela na Grade u kurist družbe sv. Cerila in Metoda in kokr je nadoužna usa leberalna pulitka, ke nima nč jederca, ampak ja je sama le-pina.

Boltatu Pepe iz Kudeluga,

ČASTIUCEM MOJGA NUSA.

Če kdu je zalublen, brž pesem nardi, de punca tulk loži zase prdubi.

Ta hval ji ušesa, uči al lasé; u resnic pa use druge skrbi ga muré:

Na priftoši misl, le pink mu je mar; lase, al ušesa sa stranska mu stvar.

No, ta reč pa nej u že tku, al tuku; use lohka zgudi se, nč hudga za tu,

Idrijske novice.

i Zabavni večer, ki ga priredi družinam svojih članov katoliška delavska družba v nedeljo, 7. maja, bo kaj zanimiv. Po predavanju: Kako se je godilo Idriji ob času Napoleona I., bodo zapeli naši vrli društveni pevci, potem pa bode skioptikon pokazal celo vrsto slik iz francoske revolucije, predstavljajoče najznamenitejše osebe in dogodke onih dni. Pridite vsi z družinami ta večer v dvorano hotela Didič!

i Prvi maj so tudi letos slovesno obhajali. Na predvečer je bila na trgu godba in razsvetljava hiš, a ni bilo kaj prida razsvetljenih. Ob 8. uri zjutraj je bil z godbo obhod, ki se ga je udeležilo 490 oseb iz Idrije in Spodnje Idrije. Zenske so imele, kakor po navadi, v sredi. Ker so praznovali 1. maj tudi obrtniki in rudarji niso mogli na delo, ko je letos razglasila rudniška direkcija 1. maj za dela prost dan, število udeležencev obhoda ni še tako veliko. Šli niso namreč v obhodu samo socialnodemokratski delavci, ampak tudi napredna narodna delavska organizacija se ga je skoro polnoštevilno udeležila. Nekaj trgovcev in krčmarjev je zaprlo med obhodom svoje prodajalne, ker se boje zameriti socialnim demokratom. Videti je bilo prav očitno, kdo vse želi biti župan v bodočih treh letih. Popoldne je imela biti veselica »na Zemlji«, ki se je pa radi nezanesljivega vremena izvršila v pivarni »pri črnem orlu«. Rdečih zastav po mestu je bilo razobešenih nekaj malega, še manj pa narodnih. Na mestni hiši je visela narodna, ki se je pa kmalu obesila na kazalec stolpne ure, odkoder se je rešila s tem, da je zlomila močni kazalec, zastava sama se je pa raztrgala. Prava podoba še pred kratkim vsemogočne narodnonapredne stranke v Idriji, ki je nekaj preganjala socialne demokrate, sedaj pa njim na čast razobeša zastave. Pri tem pa se je tako raztrgala, da se morda Tonče Kristan nič ni motil, ko je napovedal, da bo ob letu pozdravljal z mestne hiše prvi maj — rdeči prapor. Liberalci so se res kar mučili, da so jo tako zavozili.

i Državnozbornskega kandidata nam je dal 1. maj, če je res, kar se govori. Doslej je poizkušal svojo srečo na tem polju železničar Kopač, ki je vedno upal, da gotovo zmaga, ker je izšel iz delavskega stanu. Sedaj se je baže naveličal in ne namerava več kandidirati v našem okraju. Šel pa bo v boj proti našemu Gostinčarju Anton Kristan. Ker niso dosegli svojega namena z delavcem, upajo boljših uspehov socialnodemokratski delavci, če postavijo za kandidata gospoda. Zakaj, Anton Kristan je res gospod, ker se še nikdar ni lotil dela, ki bi zapustilo kak žulj v spomin. Mi seveda ne bomo prebirali med poslanci, kakor socialni demokratje med kandidati, ker smo bili zadovoljni z marljivim delovanjem pravega delavskega zastopnika Josipa Gostinčarja, ki je res tudi izšel iz delavskih vrst. Saj so mu ravno to, da je

De b kerkat pa kerga
naudušu moj nus,
de b u »Narude« najnga
zapeu za puskus;

kej tacga pa svet naš
res slišu še ni;
zatu, mislem, pesnk
ta srašn brepči.

Moj nus, prau, za golaš
b biu dobr tuku,
de vs argentinsk se
skrt more mesu,

ke s taka ga larma
h nam spravu je »frak«
in z nim agetiru
u štari je pr Mrak.

Al' zdaj pa le miške
ž nim u klaunc se masté
na čast leberalne,
hm, »zmage« sevé.

Tku pesnk pučastu
je ta moj kupit,
Prou gvišn fant more
mt najn apetit.

Murde leberalcem
pu želodceh zdej krul,
ke sa pr vultvah
na nas preveč rjul.

Pa kokr hvaležen
za tu sm mu res;
v uhu nej zdej piše
pu konc in pu čez

Boltatuga Pepeta.

bil delavec, najbolj očitali svojčas frakarji raznih vrst in — žalibog — tudi napredni in socialnodemokratski delavci sami. Kaj bodo neki sedaj navedli proti njemu?

i Svetega Florijana dan je bil do letos dela prost dan. Obhajali smo ga splošno kot praznik. Ob 8. zjutraj je bila sv. maša pri sv. Antonu v namen žgalniškega oboja, ob 10. uri pa je imela požarna bramba sv. mašo z godbo v župni cerkvi. Letos je rudniška direkcija določila, da bodi 1. majnika dela prost dan za vse delavstvo, 4. majnika pa sme brez kazni ostati doma, kdor dan poprej to prijavi, sicer pa velja ta dan kot delavnik. Mnogo delavcev se je poslužilo tega dovoljenja in niso šli na delo, pri službi božji je bila vselej cerkev polna. Tako se vendarle ni umaknil sv. Florijan prvemu maju, kakor so veselo oznanjali bolj glasni prijatelji prvega maja.

i Zaprli so prodajalno trgovca Karola Lapajne. Odšel je, ne da bi bil naznanil, kam da gre. V kakšnih razmerah je živel, ni še natančneje znano, skoro gotovo pa bo pasiven. Imel je svojo prodajalno za špecerijo v hiši Matevža Kobala za Gorami. Tudi Lapajnetov prednik v isti hiši, Mlakar, jo je svoj čas potegnil v Ameriko.

i Imenika za občinske in državnozbornske volitve sta bila razporejena istočasno, za občinske volitve do 1. maja, za državnozbornske do 3. maja. Reklamacij je bilo precej vloženih, ker imenika nista bila posebno skrbno sestavljena. So pač res pridni uradniki v občini, a vsemu ne morejo kaj, če je res, da je z večino mnogoštevilnih dopisov v »Narodu« v najtesnejši zvezi prvi občinski uradnik.

i Volivne shode priredi katoliško politično društvo za idrijski sodnijski okraj prihodnji teden. Shodi se bodo vršili: V soboto, dne 13. maja, ob 8. uri zvečer shod v dvorani Didičevega hotela, v nedeljo dne 14. maja popoldne na Vojskem, popoldne v Kanomlji. Vabljeni so vsi somišljeniki Slovenske Ljudske Stranke.

Tržiške novice.

i Zaupen pogovor dveh tržiških socialnih demokratov. A.: Pozdravljen, prijatelj! — B.: Tudi Ti. No, kaj pa kaj dobrega? — A.: E, dobrega kaj malo. Ali kaj bereš, kako nas »Slovenec« in »Domoljub« vedno podajata? — B.: Kaj bi ne bral in kako sem se že jezil zavoljo tega. Da ti po pravici povem, včasih moram iti nad »ta zelenega«, da saj malo pozabim na jezo. Pa naj že pišejo o nas, kar hočejo, le to me draži, ker potem vsi bero to in iz nas norce brijejo. — A.: Ob ves kredit smo prišli, če smo ga sploh kdaj kaj imeli. »Naprej« pa vedno dopoveduje, kakšen ugled imamo in koliko nas je. Ali ti »Napreju« vse verjameš? — B.: Pa mu verjemi, če mu moreš. To se mi že preneumno zdi, kar pravi »Naprej« o našem napredovanju. Če bi mu človek vse verjel, bi mislil, da nas je kot listja in trave, nas pa vseh skupaj ni združenih še pet tucatov ne, kaj bo to? — A.: No, vidiš, pa če bi že vsaj mi kaj veljave imeli! Ko sta zadnjič Bukovnik in Režek prosila, da bi mi smeli razobesiti rdečo zastavo za 1. maj, pa je prišlo od glavarstva: »se strogo prepoveduje«. Na, ali boš hudiča razobesil, če zastave ne smeš? Nikjer nobene veljave, pa je konec. — B.: Vse bo enkrat hudič vzel, pa bo. — A.: Nas že, kakor kaže. Adijo! — B.: Adijo!

i 1. maj so naši sociji praznovali, v kolikor so ga pač praznovali, v znamenju alkohola. Enemu je alkohol tako zmedel njegovo socialistično prepričanje, da je rekel, da je vse, kar kdo hoče. Nekateri so se pa bali za svoje službe, videč, da po tovarnah 1. maj ni zapisan kot praznik, in so raje šli na delo.

i Vozni red se je od 1. maja naprej do preklica nekoliko izpremenil tudi na naši železnici. V Tržič prihajajo sedaj vlaki v tem redu: dopoldanski ob 8. uri 36 minut, opoldanski ob 1. uri 17 min., popoldanski ob 5. uri 27 min., večerni ob 8. uri 27 min. Čas odhoda vlakov je ostal neizpremenjen.

i Društveno. Preteklo nedeljo je g. župnik v zgornji društveni dvorani blagoslovil podobni Marije in sv. Jožefa, ki si jih je nabavil ženski odsek. — V nedeljo, 14. t. m. uprizori društvo krasno narodno igro s petjem: »Divji lovec«. Natančnejši spored prihodnjč.

i V spomin stoletnice požara in v zahvalo, da je Bog skozi sto let naš kraj obvaroval večjega požara, je bila letos procesija sv. Florijana posebno slovesna. Najbolj je poveljevala pobožnost pontifikalna maša, ki jo je iz posebne prijaznosti ob številni azistenci opravil mil. gosp. stolni prošt Janez Sajoc.

Tedenski pregled.

Istrska politika mora stremeti za tem, da reši istrske Slovence in Hrvate gospodarsko iz laško-liberalnega jarma. Glavni vzrok, da istrski Slovani slabo napredujejo, je slabo gospodarsko stanje istrskega kmeta. Bolj izstradane dežele ni v Avstriji kakor je Istra. Treba je pravih ljudskih zastopnikov. — Na Štajerskem je v nedeljo priredila K. Z. 29 volivnih shodov. — Portugalska postava za ločitev Cerkve od države je zelo nesvobodomiselnost delo svobodomislecev. Duhovniku je vse prepovedano, od vlade pa vsaka stvar odvisna. Duhovnikov ne smejo voliti v korporacije, katerim je izročeno bogočastje. Čez 99 let postanejo cerkve last države. Prepovedano je napraviti kako versko znamenje na javnih spomenikih kakor tudi na fasadah zasebnih hiš, izvzemši pokopališče. To pomenja, da se odpravijo vsi križi, kapelice in podobe svetnikov na zasebnih hišah. Cerkve jezuitov je oblast zaplenila in se ne smejo več uporabljati za bogočastje. Portugalskim katoliškim državljanom je prepovedano v Rimu študirati bogoslovje. Prepovedano je brez ministrskega dovoljenja izdajati pastirske liste. Semenšča so podvržena policijskemu nadzorstvu. Določili so tudi, kako se sme zvoniti. — Slovensko planinsko društvo je imelo zadnjo soboto občni zbor. Društvo šteje 3172 članov. — S. L. S. je imela shod v Kamniku, kjer je poročal dr. Krek, in v Šmartnem pri Litiji. Poročal je svetnik Povše. — Pri občinskih volitvah v Višnji gori je 29. aprila zmagala S. L. S. v vseh razredih. — S. L. S. je liberalcem napovedala političen bojko. — Glasilo barab, »Jutro« opravičuje svoje »ljubljsko občinstvo«, boljše rečeno svoje barabe, ki so napadle volivke S. L. S. in nune. Ta sodrga je bila plačana, kakor smo poročali iz verodostojnega vira. Slavna dejanja plačane so drge so bila taka, da bi se jih moral sramovati vsak kulturni narod, tako je pisala skrajno protikatoliška »Tagespost«. — Ljubljanska liberalna stranka je za deželni zbor namesto odstopivšega dr. Oražna postavila kandidata profesorja Reisnerja. — V Krakovu so se sešli te dni jugoslovanski in poljski rodoljubi. — Državnozborn. volitve v Dalmaciji utegnejo biti zelo zanimive. Stranka prava, ki ima S. L. S. najbolj soroden program, postavi povsod svoje kandidate. — Social. demokratje ustanavljajo delavsko banko v Pragi. S tem kažejo, da so postali kapitalisti, zoper katere so bili dosedaj vedno polni zabavljic. — List »Domače ognjišče«, ki ga izdajajo učitelji in tiska »Učiteljska Tiskarna«, piše, da je popolnoma prav in v redu, če žive dekleta v divjih zakonih. Proč s takimi listi! — S. L. S. je v vseh krajih postavila za državni zbor kandidatoma iste gospode, ki so že bili državni poslanci. Samo namesto dr. Hočevarja, ki v svojih razmerah ne more kandidirati, je postavila g. Ivana Hladnika, deželnega poslanca. — Župnijo Bohinjsko Bistrico je dobil odtoni upravitelj Fr. Žvan. — Gospodinjska šola, katero je S. K. S. Z. odprla za delavke v Ljubljani, je zaključila svoj prvi tečaj. — S. L. S. je postavila kandidatoma za deželni zbor v Ljubljani dr. Vinka Gregoriča. — Cesar se je v sredo pripeljal v Budimpešto. — Na Kitajskem je nastala vstaja, ki hoče strmo glavi sedaj vladajočo kitajsko dinastijo. — Med Japonsko in Korejo so vedno bolj napete razmere. Vsaki dan cdkrijejo nove zarote. — Glavno mesto Mehike oblegajo vstaši. — Pri občinskih volitvah v Kranjski gori je zmagala S. L. S. in 2. in 3. razredu. S. L. S. ima 13, liberalci pa 5 odbornikov. — Dolenjsko zdravniške Toplice se je s 1. majem vzbudilo in postalo živahno.

Godovi prihodnjega tedna:

7. maja, 3. povelikonočna nedeljo: Stanislav, škof.
8. maja, ponedeljek: Prikazen Mihaela nadangelja.
9. maja, torek: Gregor Nac., škof; Beat., spozn.
10. maja, sredo: Antonin, škof; Gordijan; Izidor.
11. maja, četrtek: Mamert; Gandolf, opat.
12. maja, petek: Pankrac, mučenec; Neri, mučenec.
13. maja, sobota: Servacij; Glicerija.

Uradniški hranilniški in posojilniški konzorcij v Ljubljani.

O občnem zboru tega društva je prijavil naš list v ponedeljek, 1. t. m., točno, popolnoma objektivno poročilo, v katerem je bilo prav tako kakor v »Ljubljanki« konstatirano, da se je zanesla tudi v to uradniško gospodarsko organizacijo politika.

Ako nimajo člani ničesar proti temu, je tudi nam prav in ne omenjal bi tega društva več, — ker nam ne kaže delati reklamo za liberalne, dasi uradniške organizacije. Ker se pa »Slov. Narod« od srede, 3. t. m. zaletuje v naš list, očitajoč, da je poročilo potvarjeno, hočemo, da se resnica prav spozna, nekoliko posvetiti v zakulisne dogodke na tem občnem zboru.

Najprej naj pribijemo, da so pri nadomestnih volitvah vsi kandidati, ki so naši somišljeniki, dobili precej manj glasov kot liberalni kandidati. To je dejstvo, ki ga tudi »Slovenski Narod« ne more utajiti — ker številke to dokazujejo — pač pa opravičuje to dejstvo, da so dobili naši somišljeniki najmanj glasov, s tem, ker so imeli nekaj pooblastil. Liberalci trdijo, da so hoteli pri volitvi obsoditi navado, da se poslužujejo člani pooblastil, dasi so se pooblastil posluževali ne le naši somišljeniki, marveč v enaki meri tudi liberalci. Sedaj pa vprašamo: zakaj je pa dobil iz istega vzroka, iz katerega so dobili naši somišljeniki nezaupnico, liberalen rač. oficijal Roštan zaupnico? Pa ne menda zato, ker je ravno on pobiral pooblastila po celi deželi za ta občni zbor, ter je potem, ker jih je sam smel po pravilih imeti le devet, ostale odstopil našim somišljenikom? Ali pa morebiti zato, ker je pooblastila nabral v strahu, da si uradniki sicer spretnejšega tajnika zbero? Ali je morebiti g. Roštan zato dobil največ glasov, ker je kot društveni tajnik stavil na občnem zboru nek predlog, s katerim je nastopil proti lastnemu načelstvu, kateremu je pripadal?

Že to osvetljuje dovolj postopanje liberalcev. Če pa še povemo, da sta bila najhujša agitatorja na strani liberalcev znana prof. Lovše in Pipenbacher in če še omenimo, da je slednji kot bodoči liberalni občinski svetnik ljubljanski od navzočih uradnikov zahteval, da črtajo imena naših somišljenikov, smo menda dovoljno dokazali, da se je v društvu v resnici zanesla liberalna politika.

Da je bil ta naskok na to društvo skrbno pripravljen, se pa razvidi tudi iz tega, če opozorimo na sicer malenkostno, a značilno izjavo fin. tajnika g. Gerstenmayerja — ki je bil mesto Bradaške pri drugi volitvi izvoljen v načelstvo — katero je izustil zagledavi v kotu liberalne kričaje: »O, saj je tukaj opozicija!« (namreč liberalna)

Če pa še omenjamo, da je načelnik, g. mag. višji komisar Semen pred volitvami oficijelno od odbora soglasno postavljeno kandidatno listo proglasil kot prívatno — pogrešek, ki se sicer v parlamentarnem življenju kvitira z nezaupnico ali odstopom, v liberalnih gospodarskih organizacijah pa menda z zaupnico ali zopetno izvolitvijo — smo navedli dovolj dokazov za to, da je bila v to društvo na zadnjem občnem zboru zanesena liberalna razdirajoča politika ter da je bilo naše tozadevno poročilo popolnoma resnično.

Odobravamo korak najinih somišljenikov gg. Bradaške in Zajca Albina, da sta uvažujoč to dejstvo, odklonila izvolitev; ostalim našim somišljenikom pa, ki niso sledili temu vzgledu, pa prepustamo, da razmišljajo in sami razsodijo ali jim kot somišljenikom S. L. S. še kaže še delati stafažo liberalnim kolegom v njih organizacijah.

Konečno bi le še omenili, da je »Slov. Narod« odpravil poročilo o občnem zboru tega liberalnega uradniškega konzorcija s tem, da je prav surovo napadel našega somišljenika g. Bradaška, na katere napade pa na izrecno prošnjo g. Bradaške ne odgovarjamo, ker si hoče le-ta sam poiskati primerne zadoščenja.

NESTLÉ-jeva
moka za otroke
Priznana redilno sredstvo
Za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolna želodca.
Otvorjuje in odstranjuje otročjo drisko in bluvaje, črevesni katar.
Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ
Dunaj I. Biberstrasse 11.

Gospodarstvo.

— Razstava živine živinorejskih zadrug. Iz Škofje Loke se nam piše: Pretečeni četrtek je bila tukaj razstava živine živinorejskih zadrug iz Stare Loke, Selc, Sore in Šmartna. Udeležba je bila nenavadno velika. Živine se je prignalo 163 glav. Ljudstva je bi-

lo na tisoče, ki je res z zanimanjem ogledovalo razstavljeno živino, najlepšo iz vseh škofjeloških občin. Ker Stara Loka nima za razstavo primerne prostora, je gospod župan N. Lenček blagohotno prepustil krasni prostor pred klavnico v mestu, ki je bil za to res najbolj pripraven. Naj mu bo za to izrečena tukaj najtoplejša zahvala! Šotor je okusno okrasila z venci in trobojnicami ga. Marija Jelovčan, dobitke, oziroma premije pa ga. Iyana Volgemut. Prišli so od deželne vlade g. Munda, od deželnega odbora preblagorodni gospod grof Barbo, nadalje ravnatelj F. Pirc, Legvart in Rataj, zastopniki živinorejskih zadrug iz Radovljice in Kamnika Finžgar in Rode. Na razstavo sta prišla tudi poslanca gospoda Demšar in Zabret. Veselo je presenetil vse živinorejce brzojav, da je deželna vlada izposlovala pri državi podporo v res visoki vsoti 1000 K. Največ premij so dobili g. Tavčar iz Selc, gospoda župnika Rožnik in Finžgar, ki so postavili res krasno živino. Vse s prvo premijo odlikovano živino je ujel fotograf, ki pride naslikana v naše liste kot zgled, zakaj je okrašena z venci in s trobojnicami. G. Legvart je na kratko spodbujal živinorejce, naj iz današnjega shoda sprejmejo nauk, kako se vzgoji lepa živina. Odbornik zadruga v Stari Loki g. Iv. Baloh se je konečno zahvalil zastopnikom visoke c. kr. vlade, visokorodnemu navzočemu gospodu grofu Barbotu za res izredno visoko podporo in vsem članom komisije. Predlagal je, naj se pošlje brzojavni pozdrav in zahvala gosp. župniku Finžgarju v Leoninum, ki si je pridobil za razstavo največ zaslug, kar je bilo soglasno sprejeto. G. poslanec Demšar je svoji dve premiji v znesku 30 kron daroval starološki in šmartinski zadrugi, za kar naj mu bo izrečena najtoplejša zahvala. Vse premije so znašale 1140 kron in so jih živinorejci z največjim veseljem sprejemali. Naj bi ta prva razstava v škofjeloškem okrožju obrodila najlepši sad!

Nujno vprašanje.

— Ali vam je že znano, da ima Slovenska Straža v Ljubljani veliko tovarniško zalogo najraznovrstnejšega papirja? Tu dobite papir, kakršnega si le poželite: konceptni, pisarniški, pismeni, trgovski, ministrski, pivni papir, papir za pisalni stroj, papir za zavijanje itd. Cene so ugodnejše, kakor kjerkoli sibi. P. n. župne urade, županstva, razne pisarne, posojilnice itd. nujno vabimo, da se vedno, kadar rabijo papir, obrnejo na Slovensko Stražo. Posebno prosimo gg. trgovce, ki dobe znaten popust, da svoje papirne potrebe naročajo edino pri Slovenski Straži. Vzorci s cenami se na zahtevo pošljejo brezplačno.

PRESTOLONASLEDNIK V BUDIMPEŠTI.

Nadvojvoda Franc Ferdinand je odpoval 5. t. m. v Budimpešto na posebno cesarjevo željo. Cesar je prestolonaslednika zaslusal v posebni avdiciji ob 1½ 3. popoldne. Zaslusavanje je trajalo poldruugo uro, nakar se je prestolonaslednik odpeljal iz Budimpešte. Sodi se, da je šlo za to, da se doseže sporazumljenje med naziranjimi prestolonasledniki in dogovori obeh vlad glede na vojaški kazenski red. Budimpeštanski, senzacijski ljubeči list »A Nap« pa objavlja poročilo, da mora odstopiti ministrski predsednik Khuen Hedervary zaradi dunajskih pogajanj o brambnih postavah, in sicer na izrecno zahtevo prestolonaslednikove stranke. Kandidati za mesto ministrskega predsednika so, kakor trdi »A Nap«, grof Štefan Tizsa, Ladislav Lukas in Ludvig Lang. »A Nap« tudi sodi, da bo moral zaradi pogajanj o brambnih postavah odstopiti vojni minister Schönaich. Khuenov odstop bodo opravičili z očasno boleznijo Khuena. V resnih političnih krogih ne verujejo senzacnemu poročilu lista »A Nap«. Vladni krogi je smatrajo za ugibanje. V vojaških krogih se pa zatrjuje, da je bil prestolonaslednik zato v Budimpešti, ker se cesar ne more udeležiti bodoči teden velike vojaške parade budimpeštanske garnizije in je zato naprosil prestolonaslednika, da ga namešča.

NAPADI NA ŽELEZNIŠKEGA MINISTRA GLABINSKEGA.

Železniški minister Glabinski ima veliko sovražnikov. Pred vsem so mu gorki vsi tisti, ki bi bili sami radi postali ministri, zato so pa tudi kakor lačen pes kost izrabili njegov govor dne 4. t. m. v Pragi, v katerem je naglašal, da bo vedno delal z vsemi sila-

mi na to, da pride češki narod do tiste veljave v državi, ki mu gre. Nemški listi, na čelu jim »Neue Freie Presse«, zdaj kruto napadajo Glabinskega, češ, da se ni držal tiste objektivnosti, ki se je mora držati vsak minister. Nadalje očitajo nemški listi Glabinskemu, da počehuje železniške urade, češ, da nastavlja na izpraznjena nemška uradniška mesta češke uradnike. Nemci tudi grabi jeza, ker je pustil Glabinski izdelati zemljevid železnice, na katerem je, — strah in groza, — poleg nemškega Linz natisnjeno tudi češko Linec, poleg Wien tudi Viden in poleg Gmund tudi Gmund. To so tako strašne reči nikdar sitim Nemcem, da že zahtevajo, naj Glabinski gre, ker je tako užalil »nemško« čast. Ves vihar je pa po danes došli poročili pravzaprav popolnoma nepotreben, ker baje Glabinski v Pragi niti tako govoril ni, kakor so to prvotno poročali in to poročilo izrabljali za krute napade nanj nemški listi. »Prager Abendblatt«, glasilo češkega namestništva, na uvodnem mestu razpravlja o govoru železniškega ministra Glabinskega. Vladni list izvaja med drugim: »Javnost sodi, kakor da bi bil železniški minister Glabinski kratkoma izjavil svoje mnenje tako, kakor da ne soglaša več z vlado. Misel, ki je vodila ministra, ni niti avtentično podana in objavljeno poročilo ni popolno. Gotovo je zgolj, da so ministrove besede logično in kavzavno popolnoma slične mislim, ki jih je izvajal ministrski predsednik Bienert ob zadnjih proračunskih razpravah.« — Glabinski je govoril poljsko, njegova izvajanja so pa bila slabo predstavljena, tako da je smisel popolnoma napačno podana. Kljub vladni izjavi bodo nemški listi še naprej napadali Glabinskega, ker bi radi izpodnesli tla sedanjemu železniškemu ministru — Slovanu.

POVIŠANJE ŠTEVILA VOJAŠKIH NOVINECV.

Ko se uvede dolgoletna ljudska zahteva dveletne vojaške službene dobe, se bo moralo tudi zvišati število vojaških novincev. Vojaška služba tretje leto namreč odpade, zato pa mora ostati število vojakov v miru isto in se ne sme znižati. Nadalje pa tudi tožijo že dolgo časa vojaški krogi, da sedanje število 103.000 mož rekrutov ne zadostuje, da se pokrijejo vse vrzeli, ki so v armadi nastale radi organizatoričnih izprememb zadnjih dvajset let. Vojna uprava je namreč znižala stanje pehotnih stotnij in kavalerijskih eskadronov, da je dobila potrebno število vojakov za artiljerijske izpremembe in za oddelke strojnih pušk. Znižati so morali tudi število vojakov pri preskrbi branži in po zavodih za rejo konj, da so mogli zaradi zgradbe novih vojnihi ladij zvišati število mornarjev kakor tudi reorganizirati artiljerijo tako, da imamo vsaj pričetek artiljerije s težkimi topovi, gorske in trdnjavske baterije. Vojni upravi manjka 12.000 mož, da bi mogla zamašiti vse luknje. Po zvišanju števila vojaških novincev hočejo pokriti primanjkljaj, ki nastane, ker se odpravi tretje službeno leto, izpopolniti sedanje luknje v armadi, in sicer z zvišanjem od 103.000 na 159.000 mož, torej za 56.000 rekrutov. 30.000 mož odpade na prehodno dobo dveletne službene dobe, da se ohrani sedanje mirovno stanje, 17.000 rekrutov rabijo, da sanirajo sedanje razmere, 8000 pa za nove armadne formacije. Zdej more na vaje pri eni pehotni stotnji odkorakati 40 do 60 mož, torej 40 ali 20 mož manj, kakor je predpisano. Faktično se morejo stotnije formirati le kot »vodici«, bataljoni pa le kot kompanije, kar škoduje izobrazbi in pripravljenosti za vojsko. Tem slične razmere vladajo tudi pri obeh deželnih brambah, zato se zviša število rekrutov ogrskega honveda od 12.500 na 25.000 mož. S povišanim številom rekrutov skupne armade in obeh deželnih bramb se v prvi vrsti tudi bistveno zviša mirovno stanje skupne armade 278.975 mož, po reformi se pa poviša na 336.000 mož. Vojaški krogi nameravajo izvesti reformo stopnjevanja, seveda če obe zbornici rešita pravočasno predlogo. Prvič se zviša število rekrutov 1. oktobra 1912, popolnoma se izvede preosnova do leta 1916. Zvišanje števila rekrutov bo vplivalo tudi na vojno vsposobljenost armade. Zdej nezadostno močne čete se izpopolne v slučaju vojske z nadomestnimi rezervniki, ker ni dovolj izurjenih vojakov. Po zvišanju števila rekrutov se zviša število za vojsko sposobnih mož od 800.000 na poldrug milijon izurjenih vojakov. Ker je to število preveliko, da se uvrsti v formacije prve vrste, kjer bodo uvrščeni mlajši letniki, bodo zato starejši letniki uvrščeni v drugo linijo, ki tvori rezervo in ki se vsaj prvih bojev ne vdeleži, kar je tudi velike socialne važnosti.

VLADA PREPOVEDALA DALMATINSKIM ALBANCEM IZRAZITI SIMPATIJE VSTAŠKIM ALBANCEM.

Pri Zadru obstoja že stoletja močna albanska kolonija, ki je hotela prirediti shod, kjer bi izrazili simpatije vstaškimi Albancem. Vlada je ta shod prepovedala.

ODGODENJE OBISKA SRBSKEGA KRALJA V SRBSKI SKUPŠČINI.

Narodna stranka, ki šteje 13 članov, je vložila v srbski skupščini glede na odpovedani obisk srbskega kralja v Budimpešti sledečo interpelacijo: 1. Ali je srbska vlada sama izprožila vprašanje o kraljevem obisku in je-li bil sklep soglasen? 2. Je-li je smatrala srbska vlada to popotovanje ugodno za srbske koristi in iz katerih razlogov? 3. Ali je storila srbska vlada po odpovedi avstrijske vlade korake, da se popotovanje odgodi? 4. Ali je avstrijska vlada odklonila morebitno odgode. 5. Ali je bil odpovedan obisk srbskega kralja v Budimpešti avstrijski vladi? 6. Ali je odpoved po mnenju srbske vlade koristim srbskega ljudstva ugodna ali ne? — Ministrski predsednik bo na to interpelacijo še ta teden odgovoril.

NOVI KULTURNI BOJ V RUSIJI.

Ruska vlada že od nekdanj preganja katoličane, osobito Poljake. Kljub temu, da je v Rusiji dovolj državi in dinastiji nevarnih življenj, je ruska vlada še vedno zaslepljena in vidi nevarnost v katoličanstvu. V kri, prelito po katoliških mučenikih, bi moral pomakati pero, kdor bi hotel pisati podrobno povestnico po ruskih Kazakih bitih, mučenih katoliških mučnikov v naših, takozvanih prosvitljenih časih, osobito minulega stoletja. Kljub papirni ustavi, izsiljeni carju po denarnih mogotcih, v pravoslavni Rusiji katoličani še tudi zdaj niso svobodni. Položaj, v katerem žive zdaj katoličani v Rusiji, je prav dobro opisal poslanec ruske gosudarstvenne dume, Dimša. V Moskvi in v Peterburgu predbacivajo katoliškim duhovnikom, da širijo poljščino. To delajo nalašč, da umetno razburj duhove in da prično »krepko protikatoliško politiko«. Katoličani se preganjajo, da se pridobe za vlado najnestrpnejši krogi pravoslavne cerkve. Prav nič se vlada ne ozira na besedilo in na smisel carjevega ukaza iz leta 1905., ki razglasa svobodo vesti. Stoly-pin pričenja dejanski kulturni boj, ki more končati zgolj tako, da se oslabi Rusija. V Peterburgu je zaprl kapelice deških in dekliških šol, podružnice katoliške cerkve sv. Katarine. Vse zna, da namerava v kratkem zapreti katoliške šole, ki jih obiskuje več tisoč učenecv in učenk. Lahko si predstavljamo, kako bodo Stolypinovi kulturnobojni protikatoliški čini učinkovali na 15 milijonov rimskih katoličanov v Rusiji. Dimša nato podrobno opisuje, kako malenkostno preganja in šikanira Stolypinova vlada ne zgolj poljskih, marveč tudi litavske katoličane.

VSTAJA V ALBANIJI. TURKI SE BOJE, DA INTERVENIRA AVSTRO-OGRSKA.

Iz Soluna poroča »Piccolo«, da so odposlali te dni iz Mitrovice proti bosenski meji turške vojske, konje, topove in strelivo. Trdi se, da je odposlala Turčija vojske na bosensko mejo zato, ker se boji, da zaradi albanske vstaje intervenira Turčija. Oficijski turški krogi pa trde, da gre zgolj za priprave k manevrom.

VSTAJA SE RAZŠIRILA TUDI V JUŽNO ALBANIJO.

Iz Rima se poroča: Albanski odbor poroča, da se je razširila albanska vstaja tudi na južno Albanijo. V Vinikaju so vstaši napadli in požgali orožniško vojašnico in sodišče. Padlo je veliko vojakov in orožnikov.

SEVEROAMERIČANI IN MEHIKANSKA VSTAJA.

V washingtonski zbornici je izjavil republiškanski poslanec Pennsylvanije, Focht, da vidi naprej, da bodo američanski vojaki vdrl v Mehiko, ker hlepe Zjedinjene države po zlatu in po pustolovstvih. Predsednik Taft se ne bo upiral. Amerika zdaj vzame vse, česar Evropa ne mara. Tu je mislil na Filipinske otoke, ki so Američanom veliko breme. Vprašal je, zakaj da Amerika ne vzame, kar je kaj vredno in napovedal, da bodo Zjedinjene države anektirali tudi Kanado. Mehikance skrbi, da ne bi Američani dejansko zasedli Mehike, zato Diazova vlada pospešuje mirovna pogajanja z vstaši. Baje sta se že sporazumela o mirovni pogodbi mehiškanski vojni minister in voditelj vstašev Guero Figueroa. Vstaši zahtevajo, da odstopi predsednik Diaz.

V vse slovenske družine »Slovenca« Agitirajte, da se po več oseb skupaj naroči na »Slovenca«!

Dnevne novice.

+ **Slovinci v Krakovu.** Ustanovni občni zbor »Društva prijateljev Jugoslovanov« se je nepričakovano razvil v krasno manifestacijo Poljakov za Jugoslovane. Tega bi se moral vsak pošten Jugoslovan veseliti, ker bi imel od zblizanja Poljakov in Slovencev v prvi vrsti naš mali narod praktične koristi. Nikogar nismo v Krakovu napadali — bil je zopet »Slovenski Narod«, ki je shod polil s kopico lažij in obrekovanj. Iz dajes priobčenega poročila se vidi, kaj je na »Narodovih« poročilih, ki jih je izvil iz pomot nekega poljskega časnikarja, resnice. »Slovenski Narod« se je zopet pokazal kot edino specialiteto na svetu: v najvažnejših narodnih zadevah ne išče nikdar stvari, ampak samo osebnosti. Kaj takega drugi mnogo večji narodi nimajo, samo Slovenci smo tako »srečni«, da ima liberalna stranka v pomanjkanju svojega pozitivnega dela časopisje, ki se ob vsaki priliki odlikuje po svoji omejenosti. Kako je ravno liberalno časopisje prijemalo Poljake, ker so često pri za nas važnih zadevah stali na strani, ko pa Poljaki sami ustanove društvo, ki bo Slovincem v vsestransko odlično pomoč, tedaj pride »Slovenski Narod« s silno neukusnimi in neumnimi napadi. Kdor je zasledoval »Narodova« »Srbska pisma« in ve, kako so se obnašali nekateri Slovenci v Belgradu, bo »Narodovce« razumel. Tem ljudem je samo za pusto, prazno kričanje, ki je posebno v Belgradu za Slovence silno nepraktično in škodljivo. »Modrim« politikom Milan Plutove vrste ne more iti v glavo, da moramo, če hočemo Slovani v Avstriji doseči kaj praktičnih uspehov, na strogo dinastičnem temelju zblizati vse avstrijske slovenske narode in vreči pod klop srbske ali ruske utopije. V tem okvirju je edino mogoče tudi kaj za Slovence doseči, vse drugo nam le škodi, zato je res že skrajni čas, da tako neumnim ljudem, ki se zbiraajo okolu »Slovenskega Naroda« in »Jutra« pri volitvah volivci pokažejo, da takim škodljivcem ne zaupajo nobenega slovenskega državnozbornskega mandata. To zahteva ugled slovenskega naroda, ki potrebuje resnih, resnično v korist naroda delujočih mož, ne pa praznoglavih fantazistov.

+ **Zmaga S. L. S. v Colu nad Vipavo.** Iz Colu nad Vipavo nam poročajo: Pri občinskih volitvah dne 4. t. m. je S. L. S. zmagala s 16 odborniki, liberalci so si po strastni agitaciji ohranili le še dva odbornika.

+ **Celovski »Mir«** je s 1. majem pričel izhajati v Ljubljani.

+ **Dr. Ivan Tavčarju** ni nič kaj prav, ker smo ga prav odločno spomnili na to, da je on tisti, s katerim imamo obračunati radi napadov »Slov. Naroda« na naše ženstvo. Naj dr. Tavčar sedaj piše še take žalostne novice po »Slov. Narod«, temu obračunu ne odide, kajti časi so minuli, da se je faktični lastnik »Sl. Naroda« pri vseh izbruhih svojega glasila vedno umival »roke«. Lastnik »Slov. Naroda«, ki je psoval ženstvo, »Naroda«, ki je hujskal na uboge redovnice, bo, če bo njegova stranka res tako neprevlečna, da ga posadi na županski stolec, doživel tako pošten obračun, da se mu o njem še ne sanja. Dr. Tavčar je bil tisti, ki je sam zaigral, da pod njegovim zupanostvom ni misliti na naše sodelovanje, ker je zaigral zadnjo pičico upanja v tisto nepristranost, katero bo ob našem odločnem zastopstvu ljubljanski župan moral imeti! Sicer pa se bo morda gospod dr. Tavčar tudi spominjal, da je bila njegova gospa soproga tista, ki je pred nesrečnimi 20. septembrskimi dogodki govorila na nesrečnem shodu v »Mestnem domu«, in da je bila ona tista, ki pred zadnjimi volitvami in pred izgredu v svojem govoru v »Mestnem domu« ni mogla pustiti redovnic v miru. Toliko za danes, več bomo povedali, če se bo pokazalo, da se še sedaj ne razumemo.

+ **So si že v laseh,** namreč ljubljanski liberalci in socialni demokratje. Na klice liberalne stranke za pomoč pri občinskih volitvah v Mostah odgovarja »Rdeči Prapor« sledeče: Ljubljanski liberalci se poslužujejo v Mostah taktike, s katero razodevajo, da se nikdar ne bodo naučili političnega takta in poštenega boja. Če človek čita njihove časopise, bi mislil, da nimajo dru-

Gramofon!

najboljša znamka „Angeli“ v zelo dobrem stanju s 54 slovenskimi in nemškimi ploščami, se proda po nizki ceni. Natančneje se izve pri upravi »Slovenca«.

Pijte samo „Tolstovršsko slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Zavarovalne vesti!

C. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Občni zbor zavarovalne družbe Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu, kateremu so se predložile za pretečeno 72. poslovno leto računski zaključki, se je vršil 22. m. m. Za poslovno leto 1910 povzamemo sledeče bistvene podatke:

V oddelku za zavarovanja na življenje

je bilo vloženih ponudb za 84.458.860 K zavarovalne glavnice, a polic je bilo izgotovljenih za 74.104.189. kron proti 67.022.909 K v lanskem letu. Stanje znašalo je koncem leta 1910 okroglo 473 milijonov zavarovane glavnice in 1.367.171 zavarovanih rent. Za slučaje smrti, doživetja in rent plačalo se je skupaj 9.560.327 K. Rezerve premij za življenjski oddelk znašajo koncem leta 132.204.286 K oziroma po odbitku pozavarovanja 121.735.623 K ter izkažejo proti lanskemu letu prirastek 9.179.055.

V oddelku zavarovanja proti požaru, znašali so premijski prejemki 26.603.229 kron, v prevoznem oddelku 2.803.764 K in v oddelku proti tatinskemu vlomom 611.676 K. Za pozavarovanje v elementarnih oddelkih potrebovalo se je 13.538.087 K na premiji. Za škodo plačalo se je skupaj 17.535.961 kron po odbitku pozavarovanja 9.343.336. kron. Premijske rezerve elementarnih oddelkov znašajo skupaj 19.600.682 K oz. za račun družbe 10.728.356 K.

Nakazalo se je pomožni premijski rezervi za znižanje obrestne mere v življenjskem oddelku 700.000 K izvanredni rezervi za škodo v elementarnem oddelku 600.000 K in razpoložljivi rezervi 200.000 K. Uradnikom družbe dovolil se je 7 1/2% delež dobička. Dividenda se plača v znesku 320 K za akcijo.

Družbine rezerve znašajo koncem leta 1910, ne glede na rezerve škod v skupnem znesku čistih 4.112.744 K, okroglo 144 1/2 milijonov kron in sicer: premijske rezerve za življenjski oddelk čistih 119.735.623 K, premijske rezerve za elementarni oddelk čistih 10.728.356 kron, pomožne premijske rezerve za znižanje obrestne mere 2.000.000 K, izvanredne rezerve za škodo 1.000.000 K, rezerve za kurzno menjavo 2.066.679 K, razpoložljive rezerve 3.000.000 K, rezerve specialnega dobička v življenjskem oddelku 2.000.000 K, splošni rezervni fond 4.000.000 K. Premoženje pokojninske, hranilne in oskrbne biagajne uslužbencev znaša 3.205.033 K.

V tem običnem zboru vršile so se tudi prvokrat volitve v nanovo ustanovljeni upravni svet, ki se je po zadnji spremembi statuta uvedel poleg ravateljstva.

Kurzi efektov in menjic.

dne 5. maja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92-70
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92-60
Skupna 4 1/2% papirna renta, februar—avgust	96-50
Skupna 4 1/2% srebrna renta, april—oktober	96-50
Avstrijska zlata renta	115-55
Avstrijska krona renta 4%	92-60
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	81-70
Ogrska zlata renta 4%	111-40
Ogrska krona renta 4%	91-20
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80-10
Delnice avstrijsko-ogrške banke	19-35
Kreditne delnice	647-60
London vista	239-85
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-30
20 mark	23-47
20 frankov	19—
Italijanski bankovci	94-40
Rublji	2-53 1/2

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem za nikogar plačnik, ki bi kaj vzel na moje ime.

Podboršt, dne 6. maja 1911.

Franc Jerko.

Najlepše blago

za damsko obleke, za črne salonske obleke, površnike, plašče itd., zajamčeno dobre, trpežne in pristne kakovosti dobavlja **Frant. Marek**, tovarna za sukno, Liberec, Čechy. — Prodaja na drobno in debelo. Tovarniške cene. Priložnost za najcenejši nakup. Zahtevajte vzorce! 1109

Zahvala in priporočilo.

Podpisana si usojava sl. občinstvu in vsem cenj. gostom izreči najsrčnejšo zahvalo za mnogo-brojen obisk v gostilni Perles, ter se priporoča ob enem vsem cenjenim gostom za nadaljni poset v novi gostilni, katero sva otvorila v čisto prenovljeni hiši

na Martinovi cesti 21

v kateri postreževa s pristnimi vini in z vedno svežim pivom.

Meščanska kuhinja. Pristna vina.

V priznano dobri kuhinji pa bodo na razpolago vedno dobra gorka in mrzla jedila po najnižji cenl. — V prijetno zabavo sta na razpolago električni pianino in ruski biljard. Cenj. spremljevalcem pogreb in obiskovalcem sv. Križa ter izletnikom priporočava gostilno. Sprejema se tudi na hrano.

Za obilen obisk se priporoča s spoštov. udana **P. in J. Košak.**

1467

St. 7318.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem

službo okrožnega zdravnika v Fari,

okraj Kočevski.

S to službo je združena plača 1600 K z aktivitetno doklado 200 K in dvema starostnima dokladama (petletnicama) po 100 K ter pavšalno odškodnino 1600 K za službena pota v Osolnico in Banjo Loko.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 20. maja 1911

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 2. maja 1911.

1480

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 5. maja.

Pšenica za maj 1911	12-82
Pšenica za oktober 1911	11-50
Rž za maj 1911	9-45
Oves za maj 1911	9-72
Oves za oktober 1911	7-64
Koruzza za maj 1911	6-56
Koruzza za julij 1911	6-71

Na prodaj je okoli

20m belega vina

po 64 K in 3 1/2 hl belega muškata po 70 K. Sodov se ne posojuje. Postaja Koper. Obrniti se je:

Jožef Volk,

župni upravitelj

Šmarje pri Kopru.

1478 3

Edino velika izbira

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

v najnovejših in svilenih listrov in dežnih plaščev za dame, kakor krila in najmodernejše bluže. Panama slamniki od 6 K. Vsa spomladanska oblačila po najnižjih cenah. Velika zaloga za gospode in dečke iz najnovejših chateclair vzorcev.

1476

RAZGLAS.

Mestna občina Lož bode oddajala potom javne zmanjševalne dražbe, dne 21. maja tek. leta ob 2 uri popoldan v občinski pisarni v Ložu

zgradbo novega občinskega poslopja

s sledečim delom:

Zidarska in dninarska v znesku K 26988-30	
Kamnoseška	1215-75
Tesarska	2749-84
Strehokritja	783-89
Kleparška	557-29
Mizarska	5164-05
Ključavničarska	1797-66
Barvarška	446-82
Slikarska	423-97
Lončarska	1195-00

Skupaj K 41911-86

Načrti leže v občinski pisarni v Ložu v pogled do dneva dražbe. — Prevzemniki vložiti bodo morali primerno kavicjo. — Natančnejši pogoji izvedo se na dan dražbe.

1450

Mestno županstvo v Ložu, dne 3. maja 1911.

Fr. Škrbec.

Prva produktivna zadruga

Izdelovalnica cerkvenih umetnih reči pri Sv. Ulrichu, Gröden, Tirolsko 1398 6 (reg. zadruga z omejenim jamstvom.)

ni nikak prekupni zavod, ampak obstoji iz lastnih izdelovalcev in se prečast. duhovščini toplo priporoča pri potrebi oltarjev, prižnic, križevih potov, božjih grobov, kipov itd. itd.

Pojasnila dajo: c. kr. obrtno pospeševalni urad, Dunaj; — obrtno-pospeševalni zavod trgovske zbornice, Bozen; — c. kr. obrtna šola za risanje in modeliranje v St. Ulrichu, Gröden.

Mirna stranka išče

STANOVANJE

z 2 sobama ali vsaj 1 veliko sobo, kuhinjo in pritliklami za mesec avgust. Najraje v bližini sv. Petra cerkve ali Poljanske ceste ozir. okolica. Naslov pove uprava „Slovenca“.

1357

Lepo stanovanje

obstoječe iz 5 sob, balkonom, ki leži nasproti St. Peterske cerkve ter z vsemi pritliklami, in elektr. razsvetljavo

se odda

za avg. na Hrvatskem trgu 4 ali se pa isto stanovanje odda eno s 3 sobami in eno z dvema.

Stanovanje

s štirimi sobami in vsemi pritliklami se s 1. avgustom odda.

Dunajska cesta št. 32.

1477

Sprejme se učenka

iz dobre poštene rodbine, najraje iz mesta, v boljšo modno trgovino v Ljubljani. Nekoliko znanja nemščine se zahteva. — Ponudbe do dne 15. t. m. pod »Poštenost« pošto ležeče Ljubljana, glavna pošta. 1482

Županstvo Zagorje ob Savi

naznanja, da se bode vršil

semenj

dne 12. majnika

in sicer tako živinski, kakor kramarski semenj. 1466

Posestvo v Ljubljani

hiša z 2 stanovanjema in veliko delavnico ter vrt se proda za ceno 12.000 K. Takoj se plača le 2000 K. Naslov pove upr. pod št. 1483

Sprejme se ne pod 30 let stari, oženjen ali samski

Kočijaž

poštenega, treznega in marljivega vođenja, vaje konj, snajzenja konjske oprave in poljedelstva v graščini blizu Ljubljane. — Naslov pove upravnistvo „Slovenca“.

1362

KONTORISTINJA

ki ima že nekaj prakse, zmožna slov in nemškega jezika, strojepisja in vse pisarniških del želi vstopiti takoj v službo. Naslov pove uprava.

148

Prodaj star, dobroohranjen, izigran

kontrabas (Violon)

ANTON BREJC, organist, Velike Lašče Dolenjsko. 147

Učenka

se sprejme takoj

k šivilji na Bregu št. 18/III

143

Harmonij

tvrdke F. X. Deu, s 6 oktavami, dobroohranjen, se ceno proda na Kuhnovi cesti št. 5, I. nadstr.

147

zega namena kakor pobiti tisti klerikalizem, ki je ravno po njihovi krivici tako zrastle, da že lahko izteza svoje kremplje po zadnji neklerikalni postojanki, po Ljubljani. Ali ves njihov protiklerikalni boj obstoja samo v frazastih tiradah po »Slov. Narodu« in »Jutru«, resnega boja proti klerikalizmu pa ne najde človek pri njih toliko, kolikor svetega v peklju. Liberalci bi radi povečali število svojih glasov pri vsakih volitvah, toda ne na ta način, da bi pridobili zavedene sedanje pristase klerikalcev zase, ampak — na račun socialnih demokratov. Že pri ljubljanskih občinskih volitvah so tako delali. Niti enega volilca niso vzeli klerikalcem, ampak za socialističnimi volilci so njihovi agitatorji tekali kakor hudič za grešno dušo. In zdaj poizkušajo tudi v Mostah s tako taktiko. Tja zahajajo že nekaj časa na shode, pa ne delajo nič drugega kakor da se sučejo okrog socialnih demokratov, pa jim mažejo med okrog ust in govore o kompromisih. Liberalci nimajo poštenega namena in jim gre le za to, kako bi speljali naše pristase na led in razdrli disciplino v naši stranki. Tega pa socialna demokracija ne bo trpela, ker ni njena naloga priganjati volilce liberalcem in samo sebe obsojati na suženjstvo. — Liberalna stranka ima torej povsod smolo, še socialni demokratje se je izogibajo.

+ **Ivan Hribar** je stopil v politični pokoj. Kakor poročajo včerajšnji »Narodni Listy« iz Ljubljane, je naznanil izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke, da mu je nemogoče sprejeti »ponudeno« mu državnozbornsko kandidato za mesto Ljubljane.

+ **Državnozborni kandidat za kočevski okraj** je grof Barbo. Krščansko-socialna stranka na Kočevskem je sklenila, da ne postavi nobenega kandidata, ampak da kandidato grofa Barbota podpira.

+ **Iz škofijske kronike.** Razpisan je Kurchbergov kanonikat pri stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani. Nadalje se razpisujeta župniji Žiri in idrijski in Vrhopolje v vipavski dekaniji.

+ **Liberalni kandidatje na Goriškem.** Kakor se govori, postavijo liberalci v Gorah za kandidata znanega Vrtočca iz Tolmina, v goriški okolici prvaškega župana Furlanija.

+ **Naročnina na časopise** se plačuje vedno naprej. To zahteva red in je vpeljana pri vseh listih za naročnike ki prejema list po pošti, kakor tudi za one na mestu izdaje.

+ **Vozni red** za poletne mesece s koledarjem vred smo priložili današnji številki.

— **Iz črmošnjic.** (Pošta. — Shod.) Na progi od Ljubljane do Straže se nahaja v nekem poštnem uradu človek, ki so mu slovenski katoliški časopisi zelo v želodcu. Predzrne se katoliške liste s svinčnikom počekavati in trgati, da, trga celo debele strokovne liste. Dovoljujemo si poštno direkcijo v Trstu na to opozoriti, da red napravi in dotično osebo primerno podučiti na njene uradne dolžnosti. — Belo nedeljo smo imeli pri nas predavanje o trtnih boleznih in o sadjereji. O prvem je predaval vinski nadzornik inšpektor Skalicky, o drugem g. Zdolšek iz kmetijske šole na Grmu.

— **V Postojni pogrešajo** učenca tretjega razreda meščanske šole Antona Seličkarja. V četrtek ob 1. uri popoldne je šel od doma in se v petek do večera še ni vrnil. Sodi se, da je najbrže šel v kako jamo iskat kapnikov in da se je zgodila nesreča.

— **Vinska trta** kaže po nekaterih krajih naše krasne Vipavske kaj lep zarod. Vinogradniki so se z veseljem poprijeli dela v lepih vinogradih in škropljenje in žvepljanje se je že pričelo. Sicer ovira razvoj trte sedaj še precej mrzlo vreme.

— **Tri poroke v eni družini.** V Slovenem Gradcu se je pripetil te dni redek in zanimiv slučaj: tri poroke v eni družini skupno na en dan. Dva sinova in ena hči tukajšnjega lesnega tovarnarja g. Sigla so se dali poročiti v soboto, dne 29. aprila t. l. v mestni župni cerkvi obenem skupno. Prav posebna zanimivost pa je še to, da spadata ženina-brata pod mestno faro, nevesta-sestra pa pod starotrško faro, dasi-ravno živijo vsi trije pri eni in isti skupni mizi pri svojih roditeljih.

— **Smrtna kosa.** V Sp. Šiški je umrla 20 let stara hčerka krojaškega mojstra g. Soršaka gđ. Hedviga Soršaka. — V kostanjeviškem samostanu je umrla gospa Luiza Belle.

— **Enketa poštarjev v trgovinskem ministertvu.** Včeraj se je vršila v trgovinskem ministertvu enketa c. kr. poštarjev. Predsedoval je posvetovanju trgovinski minister dr. Weiskirchner. Enkete so se udeležili: od osrednjega društva c. kr. poštarjev in poštinih eks-

wert („Graдец“), predsednik kranjske skupine organizacije poštarjev g. Ulepič (Krško), in drugi. Poleg tega so bili tudi navzoči zastopniki državne zveze poštarjev in osrednjega društva poštaric. Od strani vlade sta se udeležila posvetovanja dvorni svetnik Hofer in sekcijski šef baron Buschmann. Enketa, ki je trajala do 3. ure popoldne, se je zedinila po živahni debati, da se v spopolnitveni odredbi odloka z dne 21. junija 1910, št. 88., brezpogojno upošteva službeno dobo. Od udeležencev enkete je bil podpiran tudi minimalni predlog osrednjega društva, ki ga je vlada tudi sprejela. Po tem predlogu se imajo prehodna določila zadnje regulacije v toliko omiliti, da se ima uvrstitev na podlagi dopolnjene službene dobe izvršiti na ta način, da vsi poštarji z dokončanim 35. službenim letom dosežejo najvišjo plačo točasne najvišje VII. plačilne stopnje. Tako bo vsakemu poštarju mogoče pri normalnem službovanju doseči najvišjo plačilno stopnjo. V zadevi inteligenčne volivne pravice in domovinske pravice je vlada na stališču, da c. kr. poštarji niso drž. uradniki, pač pa z dekretom nastavljeni uradniki. To velja tudi glede vprašanja železniških legitimacij. Kar se tiče vprašanja o dopustih, je to posebna zadeva posameznih poštinih ravnateljstev. To vprašanje tudi ni še zakonsko urejeno za prave državne uradnike. Z ozirom na postranske pristojbine, kot doklade za ponočno službo itd. še niso poizvedovanja končana. Želji glede oprave uradov se bo po možnosti, v kolikor bodo dopuščala sredstva, ustrezalo. Glede 35letnega službovanja se je od strani vladnih zastopnikov izjavilo, da tozadevna pogajanja še niso končana, bržkone pa bodo kmalu in v dobro poštarjem zaključena. Glede službene pragmatike se je izjavilo od strani vlade, da pride na vrsto, ko bo izvoljen državni zbor, ki jo bo moral rešiti. Od strani vlade pa se odklanja želja po ustanovitvi personalnih komisij. Kar se tiče vprašanja ekspedientov, ga je vlada že v ugodnem smislu rešila. Kot se nam poroča, so v splošnem dobili udeležniki enkete vtis, da je vlada pripravljena, svedeča z ozirom na finančna sredstva, ustreči v zadevi glede prehodnega stadija in glede ekspedientov.

— **Prvi roj** je imel, kakor doslej znano, dne 4. maja. Janez Eržen v Cerkljah na Gorenjskem. 5. maja je dobil zopet enega in v kratkem jih več pričakuje.

— **Dobro idoča trgovina** v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem se prodaja. Nevarnost je velika, da pride ta trgovina, ki je dosedaj last Slovenca, v nemške roke. Pojasnila daje Slovenska Straža v Ljubljani.

— **Bralno društvo v Gorjah** proslavi v nedeljo, to je dne 7. t. m. svoj društveni praznik s sledečim vspeedom: I. Ob 10. uri popoldne sveta maša. — Člani naj se zbere z društvenimi znaki ob tričetrt na 10 v dvorani. Od tod gre do z zastavo v cerkev. II. Zvečer ob pol 7. uri predstava zgodovinske igre v V. dejanju »Devica Orleanska«. III. Petje. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Boleden dr. Vilfana.** Poroča se nam iz Radovljice: Vesti o boleznih dr. Vilfana ne odgovarjajo popolnoma resnici. On pač biva za nekaj tednov v zdravilišču Judendorf - Strassengel, bolan na živcih vsled preobilega dela. O kaki duševni bolezni pa ni nobenega sledu.

— **Za nove občinske volitve se v Liti** njih bolj ne briga kot znani trgovci Elsner. Zalostno za litijske velenodne razmere. Sploh je pa zanj najboljše, da kar lepo molči in hvali naj Boga, da se ga tako pusti v miru. On in celo njegovi uslužbenci napadajo in smešijo v prodajalni naše somišljenike. Če ne bo miru, bomo še govorili!

— **»Narodni Vestnik«** se imenuje novi slovenski tednik, čegar prva številka na osmih straneh je izšla 13. aprila t. l. v Duluthu, Minn. Izhaja vsak četrtek. Izdaja ga neka slovenska tiskovna družba, od katere je podpisan v prvi številki gospod Ant. Hrast kot njen zastopnik.

— **Na Selu pri Oražmu** bo v ponedeljek ob 8. uri zvečer sestanek in predavanje Katol. slov. izobraževalnega društva. Udeležite se ga!

— **Obrekovane redovnice.** Goriška ženska bolnišnica, ki je last goriškega mesta, je postala predmet umetnemu razburjenju. Mestni svetovalec žid dr. Pavia je očital usmiljenim sestram, ki imajo upravo in postrežbo v rokah, da slabo strežejo bolnikom, da rabijo za zabelo loj itd. Nenapovedana preiskava magistratovcev v bolnišnici je našla vse v najlepšem redu in bolnice so zadovoljne s hrano in postrežbo usmiljenih sester. Zdravnik v bolnišnici dr. Pontoni sam se je zavzel za usmiljene sestre. Kako nesebično skrbje redovnice

za bolnike, kažejo računi za lansko leto, ki izkazujejo, da so imele sestre 13 tisoč kron izgube.

— **Ciganska nadloga.** Koncem minolega meseca je neka ciganska tolpa ukradla nekemu posestniku v Strugah na Dolenjskem konja na Črnučah pa voz in konjsko opravo ter se na to odpeljala na Koroško. Ko so cigani v Zg. Jezeru zaslutili, da jih zasleduje orožništvo, so vse skupaj popustili na cesti in zbežali v bližnji gozd.

— **V postojnski bolnišnici** je bilo koncem marca 43 bolnikov, 25 moških, 18 žensk. Meseca aprila so sprejeli 38 moških in 28 ženskih bolnikov, skupaj 67. Odpustili so aprila 70 oseb, umrli sta dva moška in ena ženska. Koncem aprila je ostalo v postojnski bolnišnici 25 moških in 12 žensk. Med 110 bolniki je bilo 7 domačinov in 103 tujci. Bolniških dni je bilo 1106, posameznik se je zdravil deset dni.

— **Tatvina.** Iz Rožne doline: Včeraj v mraku, ko se je v župni cerkvi vršila majniška pobožnost, je v Rožni dolini pri g. Hvaletu dosedaj še nepoznan umoril odnesel 100 K in nekaj cigaret. Storičar orožništvo prav marljivo zasleduje in kakor kažejo okoliščine, bo kmalu v rokah pravice.

— **Automobilna tekma** se vrši letos 13. do 16. maja in pasira v ponedeljek 15. maja Ljubljano pri vožnji proti Trzinu in Ljubelju. Tekma obsega 1500 km in vozi po najnevarnejših gorskih prelazih. Najutrudljivejši dan je pa ravno dan 15. maja, ko vozijo avtomobilisti čez Monte Maggiore—Trnovo—Postojna—Ljubljana—Trzin in Ljubelj na Celovec. Vožnja po Ljubelju je znana kot jako težavna, seveda pa so za to vožnjo izbrani posebno močni avtomobili. C. kr. avtomobilni klub na Dunaju poslal je v bitko najboljše vozače ter so razpisana velika darila. Kranjski avtomobilni klub bode pod predsedstvom g. barona Borna pričakoval tekmovalce pri Sv. Ani na Gorenjskem ter tako prisotnostjo interesantni in težavni vožnji čez Ljubelj. Natančno uro, ko vozijo tekmovalci po Tržaški cesti mimo Ljubljane, bomo kasneje naznanili. Natančna pojasnila o tej tekmi daje tajništvo Kranjskega avtomobilnega kluba v Tourist - Office, Miklošičeva cesta 6.

— **Izseljevanje na Goriškem ponehuje.** Da v goriški deželi izseljevanje ponehuje, kažejo naslednje številke: V letih 1890 do 1900 se je izselilo iz dežele 9530 ljudi, v letih 1900 do 1910 pa le 2895. Gre torej na bolje, če smemo verjeti tem številkam.

— **Kaj si vsega liberalen župan ne zmisli.** V Škrbini na Krasu so pretečno sredo možnarji pokali in ljudje so se povpraševali, kaj in kdo prihaja. In kaj je bilo? Bivši župan Dugulin je bil oproščen radi državnih trt. Pravijo, da bo v Škrbini od zdaj naprej vsak, ki bo pred sodnijo oproščen, prišel k slavnemu županstvu po topiče in po dovoljenje, da se mu bo streljalo.

— **Dalmatince poslan iz Amerike v domovino, ker je prevelik.** Na Ellis Islandu, newyorškem izseljeniškem otoku, so ameriške oblasti zavrnille Dalmatinca Vlaho Radičevića, ker je bil prevelik. Meril je 6 čevljev in 2 palca. Tehtal je 210 funtov. Deportiran je bil, dasi je imel 55 dolarjev pri sebi. Ker je mož zdrav in čvrst, je deportacija vzbudila na otoku splošno pozornost. Moral se je vrniti v domovino, četudi nerad.

— **Uvoz argentinskega mesa v Trst.** Iz Buenos-Airesa poročajo, da je odplul 27. aprila iz tamošnje luke parnik »Sofia Hohenburg« s 700 tonami mesa. Parnik bo dospel v tržaško pristanišče okoli 25. t. m. Da se omogoči uvoz argentinskega mesa v Avstrijo tudi poleti, je Austro-Americana postavila v tržaški luki veliko ledenico, v kateri bo spravljeno argentinsko meso. Vsled te odredbe morejo mesta, ki nimajo potrebnih ledenic za večje količine mesa, po malem dobivati iz Trsta argentinsko meso, tako da bodo mogla biti z njim trajno preskrbljena.

— **Slovenca ponesrečila v Ameriki.** V Franklin v Kans., se je ponesrečil rojak Franc Omerza. Obžgal ga je plin in smodnik po krivdi njegovega sodelavca tako, da je kmalu nato umrl. V Ameriki je bil šele šest mesecev. Doma je bil iz Rajhenburga na Spodnjem Štajerskem in zapušča doma žalujoče stariše. Star je bil 26 let. Pogreb se je vršil dne 14. aprila. Druga nesreča je zadela rojaka Jožefa Gruma, doma iz Sp. Brezovega v fari Višnja gora. Dne 13. aprila je padla tolika množina kamna na njega, da je bil takoj mrtev. V Ameriki je bil štiri leta.

— **Slovenec umri v Ameriki.** V Sheboygan, Wis., je umrl dne 11. aprila rojak Frank Terkaj iz Trebelna na Dolenjskem, star 25 let in neoženjen.

— **Nova slovenska cerkev v Ameriki.** Slovenci v Mc Kinley, Minn., so sklenili, zgraditi si majhno cerkev, ker je škof prepoval maševati v državni šoli.

— **Nov slovenski društveni dom v Ameriki.** Slovenska društva v Waukeganu, Ill., so se zedinila in si bodo postavila svoj društveni dom.

Ljubljanske novice.

Volilce S. L. S. tem potom vlijudno vabimo, da se jutrišnjega volilnega shoda S. L. S., ki se vrši ob 10. uridopoldne v veliki dvorani »Uniona«, prav gotovo udeležijo. Na shodu govori in razvije svoj program kandidat S. L. S. za deželnozbornski mandat v Ljubljani dr. Vinko Gregorič. Pokažimo z obilno udeležbo, da nam je na srcu blagor in napredek naše Ljubljane.

Ij **Koncert »Ljubljane«** se ne vrši jutri 7. t. m. nego pozneje. Dan se bo pravočasno objavil. To na znanje na mnoga vprašanja iz dežele.

Ij **Kako snubi liberalna stranka ljubljansko uradništvo?** Včerajšnji »Sl. Narod« je prinesel nek tak konfuzno pisan uvodnik, da se človeku želodec obrača, če ga bere. Niti ene misli ni v tem članku, ker niti najmanjše dispozicije ni v njem zaslediti. Edino psovanje na našega voditelja dr. Susteršiča in deželnega glavarja pl. Šukljeja vsebuje ta članek, psovanje v tako izbranih izrazih, kakor so zmožni edino slovenski liberalni listi. V cellem članku je ena sama resnica, in to priznanje je dragoceno dovolj, namreč: Člankar »Slov. Naroda« konstatira, da je ob zadnjih ljubljanskih občinskih volitvah več uradnikov, ki jih je štela liberalna stranka med svoje somišljenike, glasovalo za listo S. L. S. In to priznanje, ki ga je najbrže člankar v naglici ob množici psovanja prezrl, boli zelo hudo frazasto in brezdelno liberalno stranko, od tod tudi onemogla jeza in srd, ki se izraža v tem konfuznem članku s psovanjem na S. L. S. Pričakovali smo, da razvije pod bombastičnim naslovom »Klerikalna stranka in slovensko uradništvo« liberalni deželnozbornski kandidat profesor Reisner svoj uradniški program ali pa program liberalne stranke. A zmotili smo se. V nečem je pa vendar ta člankar prekosil celo liberalnega šef-general dr. Tavčarja. Slednji je namreč pred ljubljanskimi občinskimi volitvami označil program liberalne stranke z dvema besedama: »Zdrava pamet«. (!) Včerajšnji člankar pa bi bil lahko označil program liberalne stranke z eno samo besedo. Po članku namreč sodeč, ki naj vsebuje menda program liberalne stranke, bi lahko označili ta program z eno samo besedo, namreč »Psovanje«. Naši liberalci si jezo z najpodlejšim psovanjem hlade. In s takim člankom hoče »Slov. Narod« pridobiti uradnike za falitno liberalno stranko. Menda se bode tudi najzagrizenejšemu liberalnemu uradniku začelo sedaj svetlikati.

Ij **Za smeh in kratek čas** so skrbeli liberalni časniki zaleteli pri svojih »poročilih« o shodu v Krakovu. Poleg omejenosti, ki se vidi iz »Narodovih« in »Jutrovih« notic o krakovskih dneh, se je pisecm tistih vrstic izpod peresa vsem v zabavo zasvetil tudi odsvit čisto navadne »fovšarije«. Kdo se ne spominja, kako tragikomično je vzdihoval pred časom zlahtni kranjski Janez vitez Vednolačni o Svojem potu na Poljsko. V črnih solzah se je takrat topil po »Slovenskem Narodu« in pravil svetu, da je pri izletu deputacije prejšnjega ljubljanskega občinskega sveta na Poljsko, trpel silno lakoto. Poljaki so se tedaj globokosti čustev ljubljanskih občinskih svetnikov menda ravno tako čudili, kakor obsežnosti slovenskih prvaških želodcev. In sedaj pri pohodu S. L. S. na Poljsko ni bilo čuti niti ene tožbe o »lakoti«, listi so tako vablivo poročali, celo o sijajnih banketih in o veseljem, navdušenem razpoloženju. V hlapcih viteza Janeza se je vzbudilo silno sočutje do gospodarjevega »trpljenja« na Poljskem. In tako so zahlapčevali Njegovi »fovšariji«, da z »Narodovim« papirjem potolažijo žalostne spomine na Njegovo »poljsko lakoto«. Kaj bi se šele zgodilo v političnem delu »Slovenskega Naroda«, če bi kdo glavarju slovenskih jedcev zbral in poslal menukarte iz Krakova. Ljudje pa se že sedaj smejejo na vseh poljih izstradanim slovenskim liberalcem, ki producirajo samo nevžitne politične klobase.

Ij **Napad liberalnih kavalirjev na gospo Milico Hribarjevo.** Te dni je

Narod» priobčil to-le notico: »Za go. Milico Hribarjevo se »Slovenec« v zadnjem času prav toplo zavzema, čeprav še ni dolgo tega, ko jo je napadal in blatil prav tako, kakor napada sedaj naše vrle narodne dame. Mi in tudi gotovo naše narodne dame gospo Milico Hribarjevo prav radi privoščimo »Slovenec« in klerikalcem, ker vemo prav dobro, kako vlogo je ta gospa igrala med nami. Prav posebno bodo sedaj vesele narodne dame, ki so se sedaj iznehile osebe, ki je preje vse, kar se je snovalo v slovenskih vrstah, nesla toplo na uho nemškutarjem. To je sedaj hvala Bogu pri nas prenehala, zato klerikalcem samo čestitamo k najnovejši njihovi rekviziciji.« — Ne čudimo se, da ženski kavaliriji posebne vrste napadajo Milico Hribar. Gospa je po sodbi naših liberalcev preveč očitno pokazala, kake nazore ima o pravi ženski časti in to je včasih čestilec narodnih dam jako — nekomodno. Na »Narodu« napad le to konstatiramo, da smo obsojali liberalno prostaštvo, ki je bilo tako nizkotno, da je gospej Milici Hribar na cesti klicalo »Fej!«, da pa mi gospe Milice Hribar tudi prej nikdar nismo imeli povoda napadati, ker se je njeno obnašanje jako razločevalo od nastopa izvestnih narodnih dam. Ga. Milica Hribar je vedno vedela za to, kar se v življenju označuje s taktom in tudi se ni nič uklonila zahtevi, naj odstopi kot kumica »Ljubljane«. Spoštovanje do takega narodnega ženstva, je bilo pri nas vedno globoko, ne more se nam pa zameriti, če delokroga narodnih dam ne vidimo v raznih govorih pred raznimi demonstracijami, kar pa še ni napad na narodne dame. Pri »Narodu« je pa pojem kdo je »narodna dama« in kake vrste »narodnih dam« se ne sme napadati, menda res posebne vrste, to je zopet pokazal z napadom na gospo Milico Hribar, kateri očita sedaj celo izdajanje tajnosti nemškutarjem, ko vender vsak ve, da so bile take »tajnosti« vedno javne pri — Roži in da se gospa Milica Hribar za politične mahinacije nikdar brigala ni. Resnično narodno ženstvo pa sedaj lahko premišljuje, kje se pri »Narodu« pričenja in neha spoštovanje dam. Na tako posebno naziranje ženske časti, naj bodo le ponosni liberalci, še bolj pa »Narodove« »narodne dame«. Taka ženska čast, ki se jo gazi in napada, kadar je v obrambi svojih pravic, je tudi liberalna slovenska specijalitet! Slovenci smo tako kaznovani, da imamo — tako »inteligenco«. Ta »inteligenca« je svojo nesramnost z napadom na pošteno ženo tembolj pokazala, ker bi morala biti vesela, da je o Ivanu Hribarju za sedaj še vse — precej tiho.

Ij Dramatično šolo »Ljudskega odra« poseča veliko število gojenk in zojencev. Ker se je pa od raznih strani izrazila želja, da bi se še nekateri vpisali, se je vodstvo šole odločilo, da sprejema še jutri, v nedeljo, 7. maja, popoldne točno ob pol 3. uri v drugem nadstropju Ljudskega Doma **nanovo vstopivše** učenke in učence. Zato naj pridejo v nedeljo ob 1/2 3. vsi tisti, ki bi še radi vstopili in ki imajo veselje do dramatike. Pristop ima vsak član vseh društev, ki so včlanjeni v Zvezi. — V nedeljo se vrši **nepreklicno zadnji vsprejem**, na poznejše priglasje se ne bo moglo več ozirati.

Ij Prvo sveto obhajilo je prejelo v petek v cerkvi sv. Petra 11 gluhonemih dečkov in deklic. Ginljivo je bilo, ko so le ti skupno in na glas molili sv. krstno obljubo in druge molitve. Če se pomisli, da ti ubožci pred petimi leti niti besedice niso znali spregovoriti, reči moramo, da nečloveški trudi, katere ima učiteljstvo z gojenci v gluhonemici, ni ostal brez uspehov in sadu.

Ij Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« razpisuje s tem tretjo in zadnjič tri nagrade po 50 K, 30 K in 20 K, za tri najboljše moške ali mešane zборе na neerotično besedilo. V pošte pridejo samo rodni slovenski skladatelji. Termin do konca julija t. l.

Ij Šentpeterski Orel v Ljubljani nanašanja, da se vrši danes zvečer ob osmi uri prva odborova seja. Po odborovi seji prva telovadna ura za vse člane. Bratje Orli Šentpeterčani, pridite polnoštevilno. Načelnštvo je prevzel brat Kržan. Na svidenje! Na zdar!

Ij Prva velika football-tekma v Ljubljani se vrši v nedeljo dne 7. t. m. ob 3. uri popoldne na igrišču v Tivolju. Tekmuje ljubljansko srednješolsko moštvo z moštvom c. kr. tržaške gimnazije in realke, katero se pod vodstvom g. prof. Maksa Mäehra pripelje v Ljubljano v nedeljo ob 11. uri 28 minut. Ljubljansko moštvo je sestavljeno sledeče: vratar Dolenc Joža, branilca Jankovič in Kobler Vl.; srednji krilec Hiti Vinko (načelnik ljubljanskega moštva), levi krilec Kušar Ivan, desni Dolenc Edvard. Srednji napadalec Betetto Evgen, krajni levi Bremc Franskrajni desni

Valášek, leva zveza Lavrenčak Viktor, desna zveza Vadnal Adolf. Tem nasproti so postavili Tržačani naslednje moštvo: vratar Stokel, branilca Brovedani in Nemeth I.; srednji krilec Rajgelj, levi Butkovič, desni Wald. Srednji napadalec Camber, levi skrajni Kummer, desni skrajni Machne, leva zveza Čibei, desna Nemeth II. Sodnik g. prof. Maks Mäehr. — Vse prijatelje football-sporta opozarjamo na to tekmo, pri kateri nastopi slovensko moštvo prvič proti izvenljubljskemu klubu, ki bo torej pokazala stopnjo našega razvoja v tej panogi športa. Naprošeni smo tudi, da opozorimo slavno občinstvo, naj se ravna po odredbah rediteljev — bel trak z rdečo zvezdo — in ne sili v igrišče, ker se mora v tem slučaju igra prekiniti. Omenjeno bodi še, da se vrši tekma pri vsakem vremenu.

Ij Preselitev odvetniške pisarne. Pisarna odvetnika g. dr. Fr. Papeža, se nahaja odslej na Marije Terezije cesti št. 4, poleg kavarne »Evropa«. Več v oglasu.

Ij Odlikovanje. Stražmojster Anton Bohte (ne Bothe) v Lukovici je za večletno vzorno službovanje odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

Ij Cirkus Schmidt pride v kratkem v Ljubljano.

Ij Nadzorništvo deželne naklade v Ljubljani in z njim združeni boletni urad za ljubljansko okolico sta se preselila iz hiše št. 36 na Miklošičevi cesti v I. nadstropje hiše št. 1 na Turjaškem trgu (nekdanji Katoliški dom) v Ljubljani, kjer uradujeta od 8. maja 1911 dalje.

Ij Junaki za plotom. 20september-ska in 23aprilska sodrga ima na vesti, da je Ljubljana pred svetom oblatena, oskrunjena; pa še ne miruje. Napredna »olika« se je vsled divjih pouličnih prizorov tako daleč razvila, da so nekatere liberalne prikazni, da celo punčare, ki bi jim po videzu prisodil vsaj malce olike, izgubile še zadnjo trohico zunanje dostojnosti ter napadajo mirne pristaše S. L. S., ki o njih vedo, da ne bodo reagirali, z raznimi opazkami — neumnimi sicer kot noč. Takim in enakim »cvetkam« iz »Jutrovega« in »Narodovega« vrtiča vržemo v obraz staro reklo: »Konju bič, oslu uzdo, bedaku pa šibol«

Ij Star član Slovenske kršč. soc. zveze je z družino v silni bedi. Vzrok: dolgotrajna bolezen. V bedi je družina osmih oseb, navezana na zaslužek očeta. Lepo prosimo usmiljena srca za blagohotno podporo. Vsak tudi najmanjši dar v ta namen sprejemata v »Ljudskem domu« gg. Sedmak in Bajuk, sprejema pa tudi naše upravništvo. Prosimo!

Ij Kaj se na svetu vse pripeti? Včeraj opoldne je po Kopitarjevi ulici neki hlapec jездil konja. Ko pride do gostilne »Cinkole« je konj tako brcnil, da je konju podkev z vso silo odletela v hišo skozi okno, in s tako močjo, da je priletela v nasprotno steno v uro, ki je razbila šipo. Ko bi bila letela malo nižje med goste, bi bila večja nesreča nezogibna.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Primc, šivilja, 37 let. — Karel Znidaršič, bivši stavbni risar, 51 let. — Ivan Peršin, mizar, 34 let. — Franja Skapin, posestnikova žena, 54 let. — Ana Gričar, delavčeva žena, 67 let. — Josip Znidaršič, posestnikov sin, 10 let. — Lenart Peressini, delavec, 65 let. — Marija Guzelj, žena c. kr. pošnega asistenta, 44 let. — Franja Vidmar, posestnikova hči, 4 leta.

Ij Nepošten najditelj. Pred kratkim je izgubila neka dama na Bleiweisovi cesti zlato žensko uro z dolgo verzičico, vredno 300 K, katero je našel 54-letni dninar Jernej Mačur in jo hotel prodati pri nekem tukajšnjem urarju. Ta je pa kot poštenjak zadevo ovadil policiji, ki je Mačurja izsledila in aretovala. Po predpreiskavi so nepoštenjaka izpustili na prosto. Zagovarjati se bode moral pred sodiščem.

Ij Utonila je v Črni vasi včeraj popoldne v domačem vodnjaku štiriletna posestnikova hči Frančiška Vidmarjeva, katere je bila ob času nesreče sama doma. Njeno truplo so položili na mrtvaški oder doma.

Ij Umrli je v Budimpešti, kakor smo včeraj kratko poročali, v bolnišnici znani Ljubljanečan Albert Kordesch, ki je prehodil skoraj ves svet ter se nazival za doktorja. Nastopal je kot žurnalist, profesor, gledališki igralec ter imel razna predavanja. Mož je bil zaradi klativitešva zelo dobro seznanjen s kazenskim zakonom in je mnogo sedel po raznih zaporih, odkoder je prišel v svoje rodno mesto z neprostovoljnim spremljevalcem po odgonu. Sedaj je pa sklenil svoje življenje v tujini, katero je tako zelo ljubil.

Ij Izgubljeni sta dve hranilnični knjižici Kranjske hranilnice z večjima

vlogama. Začetni črki lastnice sta G. B. in ima prva knjižica številko 189.119, druga pa 192.527. Pošteni najditelj naj jih odda pri magistratu.

Ij Prodajala se bo v petek, dne 12. t. mes., ob 10. uri popoldne pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani v sobi št. 16 hiša št. 73 v Novem Vodmatu z vrto, cenjena na 19.664 K. Najmanjši ponudek znaša 10.039 K 33 h. Vsak udeležnik mora pri dražbi položiti vadij 1966 K 40 h.

Koroške novice.

k škandalozno gospodarstvo. Električna železnica v Celovcu še vedno ni v prometu. Dobre tri tedne se že vozi po Celovcu, pa brez potnikov. Ministrstvo celovskim mestnim očetom nagaja in ne pošlje komisije. Dokler pa ne odobri železnice komisija železniškega ministrstva, tako dolgo ne sme noben potnik na sicer lepe vozove, ki se vozijo dan za dnevom — prazni in v zabavo hudomušnežev. Celovski nacionalci pač ne znajo gospodariti. Zakaj niso zgradili električne do mestnega pokopališča saj zahaja po sto ljudi na dan v deželno bolnišnico, mnogo pa tudi na pokopališče. Zgraditi pa hočejo razne proge posamezno drugo za drugo. Tako bodo morali prositi morda za štiri komisije in če bodo na vsako morali čakati tako dolgo, kakor na prvo, bodo tuji hodili peš na jezero in bodo vzdihovali po starih kljusetih pri bivšem konjskem tramvaju. Krasno gospodarstvo! In Celovec dolguje 18 milijonov kron. O srečna dežela, v kateri nemški nacionalci gospodarijo!

Štajerske novice.

š Nemški narodni svet za Spodnjo Štajersko priporoča za Maribor državnozborsko kandidato Henrika Wastiana, za Celje - Ormož Riharda Marckhla ter izraža bojazen, da stališče Nemcev vsled posebnih nemških kandidatov v teh okrajih, dr. Waneka in učitelja Schieferja je v nevarnosti.

Razne stvari.

Po ljubljanskem vzorcu. — **Policijski šef trgovec z dekleti.** Nekega dne se je prigodila v Varšavi neprimerna šefa tajne policije, da so odkrili neke čudne čine, ki jih je izvršil kot policijski uradnik. Weissmann — tako je ime bivšemu policijskemu šefu — je zaradi odkritij izgubil službo. Nato je pobegnil v Pariz, kjer pa se je sam javil policiji, ki ga je poslala nazaj v Varšavo. Po kratkem zaporu pa je bil izpuščen na prosto proti kavciji Morebiti mu žele dati oblasti časa, da se morejo pokriti grehi onih, ki so eventualno bili z njim v zvezi. Predživljenje čestitega šefa policije je bilo jako burno. Svoječasno je »deloval« v Sofiji, Carigradu in Parizu ter je, kot poročajo neke vesti iz glavnega mesta Francoske, sodeloval tudi pri ponarejanju dokumentov v aferi Maimon. Weissmann je živel preje v Odesi, kjer se je najpreje bavil z vodstvom nočnih lokalov, a pozneje je pričel s trgovino z dekleti. Ko je došel na Balkan, se je začel pečati tudi z volunštvom. Znal si je pridobiti zaupanje bolgarskih, rumunskih in srbskih državnikov ter se znal usiliti tudi na dvor srbskega kralja Aleksandra. Tu je postal šef tajne policije. Po smrti kralja Aleksandra pa je odpotoval v Avstrijo in od tu v Varšavo, kjer je postal šef policije.

Od kmečkega fanta do generala. List »A Nap« poroča: Leta 1893 je umrl na Dunaju vpokojeni generalni major Stefan Bus. Zapustil je 12 milijonov premoženja in ker se niso oglasili nobeni dediči, je zapadel denar erarju. Sedaj pa se je izkazalo, da je Bus leta 1820 prišel k vojakom kot priprost kmečki fant in je vsled izrednih zmognosti postal general. Oglasili so se sedaj nekateri njegovi stričniki in stričnice, ki nameravajo tožiti erar za dedščino.

Strašna nesreča povzročena po lahkomišljenosti na dunajski mestni železnici. Na Dunaju se je peljala po mestni železnici 5. t. m. 17letna modistinja Friderika Albrecht. Predno je nameravala izstopiti, je šla, ko je še vlak vozil, na stopnjice, a potniki, ki so stali za njo, so jo v neopustni lahkomišljenosti pahnili s stopnice tako, da je padla nesrečnica na tračnico, kjer so ji kolesa odrezali obe nogi. Revico so prepeljali v bolnišnico in uvedli strogo preiskavo.

Kuga na Formozi. Na Formozi je obolelo na kugi 129 oseb.

Železniške nesreče v New Yorku. Glasom poročila prometne komisije v New Yorku se je pripetilo meseca februarja t. l. na železnicah v New Yorku 2522 nezgod. Dvajset oseb je bilo

usmrtenih. Na električnih železnicah je bilo 2220 nezgod. Petnajst oseb je bilo usmrtenih in 108 težko poškodovanih.

Ustanova dveh milijonov kron za vzgojo katoliške duhovščine v Ameriki. Msgr. Wahls je volil 400.000 dolarjev za ustanovo, da se izobrazijo duhovniki v revnih škofijah Združenih držav.

Velika železniška nesreča pri Wildenschwertu. Šest mrtvih, trije ranjeni. Pri Wildenschwertu se je zgodila velika železniška nesreča. Lokomotiva in šest vagonov je popolnoma razbitih. Ubitih je šest, nevarno ranjene pa tri osebe, vsi železničarji. Nesrečo je povzročilo, ker je skočil tovorni vlak vsled naliva iz tira.

Ne selite se v Ameriko! To je stalen klic raznih izseljeniških listov v Ameriki. Listi poročajo naravnost grozne stvari, kako slabo se godi izseljencem v Ameriki, ker primanjkuje dela. Ljudje potujejo iz Čikage v St. Louis, Milwaukee, Kansas City in drugam, a nikjer ne dobe dela. V Čikagi sami je nad 60 tisoč delavcev brez posla. Tvornice so odpustile mnogo delavstva, železnice se gradi zelo malo, premogokopi slabo delujejo v vseh državah in tako je vsaki dan slabše namesto bolje. Ljudje, ki so šli v omenjene kraje iskat dela, prosijo okoli znancev denarja, da bi se vrnili v domovino. Vsako jutro se vidi celo tolpe delavcev, ki gredo iskat z lopatami na ramah več milj daleč iz mesta dela, a zvečer se vračajo izmučeni od hoje, ne da bi dobili zaslužka, kljub temu, da so ga iskali ves dan za vsako ceno. Pravijo da bo to pomanjkanje dela trajalo dalje časa. Naj bo to opomin vsem onim, ki hočejo iti v Ameriko iskat dela. Naj vsakdo dobro premisli, predno zapusti domovino, kjer se dobi vsaj še vedno kruha in dela dovolj.

Naseljevanje v Ameriko. Pri nekem zborovanju American Philosophical Society v Filadelfiji je rekel vseučiliški profesor M. D. Learned, da se pri ameriških naselnikih veliko preveč gleda na to, da imajo denarja, ne upošteva pa se toliko zdravo telo, značaj in namen naseljevanja. Govornik je dejal, da bi morali vlada, državna oblast in policija izpraševati naselnika in si zabeležiti njegove odgovore. Policija bi morala vsakega naselnika nadzorovati in vlada bi morala skrbeti za šole, v katerih bi se naselniki morali priučiti deželnega jezika. Lenard je priporočal tudi vladi, da poskrbi za delo v raznih državah.

Ženske detektivi. Iz Sapulpa, Okla., poročajo: Tukajšnji župan je imenoval za mestne detektive z letno plačo 900 dolarjev tri deklice. Deklice so se izkazale pri lovenju nekega zamorca, ki je ukradel 18.000 dolarjev. Poleg tega pa je dobila še vsaka deklica 700 dolarjev nagrade. Župan pravi, da tatovi sedaj v mestu ne bodo imeli mnogo posla, ko jih bodo čakali ženski detektivi.

Najvišje železnice. V Evropi je bila do pred kratkim zobčasta železnica, ki vodi od Zermatta do Gornergrada, edina, ki je dosegla največjo višino nad morskovo površino. Njena najvišja točka leži 3018 metrov nad morskovo gladino in bila je več let tudi edina, ki je vozila nad 3000 metrov višine. Sedaj jo prekaša že mnogoimenovana železnica na Jungfrau, katere postaja »Eismeer« je 3162 metrov visoko, medtem ko bo naslednja postaja »Jugfraujoch« 3396 m in končna projektirana točka celo 4075 metrov visoko. Najvišja normalnotirna železnica Evrope je bila do pred kratkim brenerska železnica, ki vozi na najvišji točki 1362 metrov visoko nad morjem, medtem ko monteniška železnica vozi najvišje le 1338 m, arlberška 3111 m, gothardska pa samo 1154 m. Ze nekaj let pa prekaša v tem oziru brenersko železnico simplonska, katere najvišja točka je 1430 m visoko. Neprimerno večje višine kot v Evropi so dosegli pri grajenju železnice marsikje v Ameriki. Železnice s 3000 m in celo več kot 4000 m višine niso tam nobena redkost. Tako dosežejo: najvišja železnica v Mehiki Cusubra de a Cruces pri Salazarju 3041 m, v Združenih državah na vrhu Tremont 3453 m in na vrhu Tenn 3119 m višine. V južni Ameriki doseže železnica, ki vodi iz Antafagaste severno v bolivijsko ozemlje, pri Ascatanu 3956 m višine. Pri Pulycayu v Boliviji doseže neka železnica skoraj višino železnice na evropsko Jungfrau (4166 m), namreč 4152 m. V južnem Peru vozi pogorskega jezera Titicaca pri Portez el Cruzera do 4270 m in od leta 1873 vozi ob Puno ob jezeru Titicaca do pristaniškega kraja Arequipa železnica, ki doseže pri Vincocayu 4470 m višine. Še višje, do 4618 metrov nad morskovo površino vozi na vzhodni strani Andov žična železnica, ki vodi iz Chilceta v Argentini do Mejicane. To železnico pa prekaša še

Jeseniske novice.

j **Jesenice prodane!** Kar smo pričakovali, to se je zgodilo od liberalne strani: Jesenice so prodane Nemcem! Humer je kot voditelj svobodomiselnih strank na Jesenicah sklenil kompromis z Nemci in soc. demokrati, katerega rezultat je pred nekaj dnevi objavil na nekem zaupnem sestanku. Po tem kompromisu podpirajo Nemci in soc. demokratje liberalce v prvem razredu, v tretjem pa podpirajo Nemci in liberalci listo soc. demokratov. Zato pa dobijo Nemci v prvem razredu šest mandatov, liberalci pa tri, dočim dobijo soc. demokratje v tretjem razredu vseh devet mandatov! Ker so socialni demokratje internacionalni in je med njimi veliko številco Nemcev, ki bodo, če pridejo v občinski odbor, dosledno glasovali z Nemci in ker bodo trije liberalci popolnoma odvisni od nemške milosti, tako bi bilo v novem občinskem odboru 18 nemško mislečih odbornikov ali z drugimi besedami: Slovenske Jesenice so od liberalcev prodane Nemcem zaradi enega Humra. Humer se hoče obdržati na Jesenicah in postati občinski tajnik in zato mu je dobro vsako sredstvo, zato mu je dobra vsaka kupčija. In to kupčijo naj bi podpirali naši stari narodnjaki na Jesenicah? To kupčijo bodo podpirali s svojimi glasovi družba sv. Cirila in Metoda, Slov. planinsko društvo, društvo ugoslovanskih železniških uradnikov, društvo jugoslovanskih železničarjev, slovensko učiteljstvo? Da bo to kupčija podpiral jeseniški Sokol, čegar stajsta je Humer, se nam ne zdi nič udnega! — Res je, da so liberalci nam ponujali zvezo, ki je pa nismo sprejeli! In čemu tudi? Ali morda zato, da pomagamo na Jesenicah vzdržati svobodomisleca Humra, ki je na Jesenice prinesel toliko zla in toliko nemira? Se-li more vezati ogenj in voda? Ali naj bi se bili mi vezali s svojimi naj-

Avstr. patent št. 46.347.

Čudovito!

Patentovano v 7 državah.

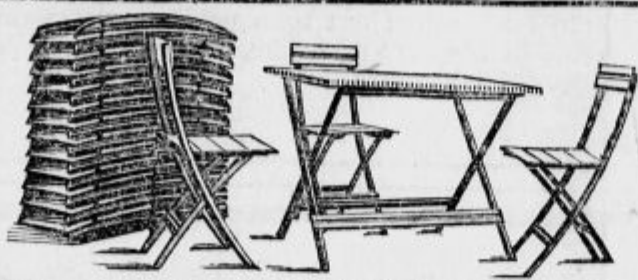
Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega J. Lojk-ova iznajdba

železnih skladnih stolov, klopi in miz

ki jih izdeluje in zalaga

845

parna tovarna lesnih izdelkov Fr. Burger v Sp. Šiški

Prospekti zastoj in poštine prosto. — Vzorci pošiljam po povzetju. Ako ne ugaja, sprejemem poštine prosto nazaj in vrnem vplačani denar. Pravico za sprejem denarja imam le jaz.

Slovenci in Slovenke!

Pri nakupovanju blaga za obleke zahtevajte povsod blago, ki ima napis:

Zvezdna tkanina

in varstveno znamko **zlate repate zvezde**. Zvezdna tkanina je zanesljivo dobro in trpežno bombažno in platneno blago, za moške in ženske obleke, srajce, rjuhe in razno drugo perilo.

Zahtevaj vsak v lastno korist od vsakega trgovca le: **Zvezdno tkanino z znamko zlate repate zvezde!** Naravnost pošilja le trgovcem podjetje „ZVEZDNIH TKANIN“ „HERMES“ Ljubljana.

hujšimi sovragi svobodomisleci zato, da pogazimo Nemce? Gospoda, čemu? Zadnje ljudsko štetje je pokazalo v jeseniški občini 405 Nemcev, dočim je vseh občanov 5700! Samiposebi Nemci izginejo in ne pridejo do nobene veljave, ako jih ne podpira kaka stranka. To Nemci sami vidijo, zato se vedejo mirno, ker jim je mirno življenje gotovo udobnejše. Toliko so pa Nemci gotovo pametni, da bodo sprejeli mandate, ki jim jih ponuja slovenska stranka. Mi hočemo biti poštene in pravični, zato tudi konstatiramo, da so se nekateri zmernejši možje, ki so sicer liberalnega, pa vendar še narodnega mišljenja, skušali upirati Humrovemu načrtu, dobro vedoč, da je Humer na Jesenicah od danes do jutri. Ne vemo pa, ali bodo imeli ti možje dovolj energije, da se otresejo stranke, ki slovenske Jesenice tako sramotno prodaja. Vam, narodni Jeseničani, velja naš poziv! Vstopite vsi pod neomadeževano zastavo S. L. S. in idimo v boj proti narodnim izdajicam, pa bo zmaga naša. Ne maramo narodnega boja, ker ga za enkrat ni potreba. Hočemo pa, da Slovenec ostane na svoji zemlji svoj gospod. Jesenice morajo ostati Jesenice, in sicer slovenske in krščanske Jesenice! Z Bogom za narod!

j **Shodi**. S. L. S. je pretekli teden imela v jeseniški občini tri volivne shode, in sicer na Jesenicah, na Planini in v Plavškem Rovtu. Vsi trije shodi so se dobro obnesli, samo v Plavškem Rovtu je bivši podžupan Štefan nekaj rogovilil, zato ga sosedje toliko bolj gotovo pošljejo v zasluženi penziji. V znak veselja so fantje zažgali veličasten kres.

j **»Zlatorog«**, izborna narodna igra se ponovi jutri, v nedeljo zvečer ob pol 8. uri v Delavskem Domu na Savi. Vstopnina navadna.

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnim Slovincem“

J. KRAJEC nasl. v Rudolfovem

tiskarna, knjigoveznica, knjigarna in prodajalna

najtoplejšje priporoča svoje podjetje naklonjenosti prečastite duhovščine in slavnega občinstva, posebno na Dolenjskem.

Tiskarna

je opremljena moderno ter izvršuje točno, lično in cenó vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska, kakor: literarna dela, brošure, šolska in društvena poročila, cerkvene, šolske, občinske, posojilnične, užitninske in vsakovrstne druge tiskovine itd. — Vse te tiskovine ima tiskarna tudi vedno v zalogi.

Knjigoveznica

je prav dobro urejena ter zmožna tekrovati z velikimi knjigoveznicami. Sprejema v vezavo vsakovrstne knjige, molitvenike, zapisnike itd. ter rabi v to **le najboljše blago**. Odlikuje se njeno delo po izredni ličnosti, solidnosti in trpežnosti, kar dokazuje več zelo laskavih pohvalnih pisem. Šolske knjižnice, izobraževalna društva in sploh naročila v večji množini dobijo primeren **popust**. — Tudi **galanterijska dela** se izvršujejo v popolno zadovoljnost.

Knjigarna

ima **veliko lastno zalogo** knjig kakor tudi veliko izbiro leposlovnih, poučnih in zabavnih knjig ter molitvenikov. — **Zaloga šolskih knjig**. — Iz lastne zaloge se posebno priporočajo:

Spisi Krištofa Šmida. Najbolj priporočljivo berilo za mladino. Do sedaj je izšlo 15 zvezkov. Nadaljni novi zvezki so v tisku. **Narodna biblioteka**. Posebno priporočljiva za društvene knjižnice. Do sedaj je izšlo 60 zvezkov po 30 vin. **Na splošno zahtevanje se bode Narodna biblioteka nadaljevala v kratkem**; na razpolago je obilno krasnih rokopisov.

Tisoč in ena noč; pravljice iz jutrovih dežel; obsega 51 snopičev po 40 vin.

Pas sv. Jožefa, lično vezan K 1'40. — **Šmarnice**, premišljevanje o Srcu Marije, napisal + P. Ladislav Hrovat, vezana knjižica K 1'80. — **Mati Božja Bistriška**, kratek popis bistriške božje poti, spisal + P. Lad. Hrovat, cena samo 20 vin.

Pri večjem naročilu lastnih knjig primeren popust.

Prodajalna

z vsakovrstnim papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami ter z najrazličnejšimi predmeti kot primerna darila ob vsaki priliki, izpopolni

J. Krajec nasl. v Novem mestu

do celega tako, da je zmožno vse svoje p. n. odjemalce v vsakem oziru popolnoma zadovoljiti.

I. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter
manufakturnega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ul.

Pred denarnim polomom se zavarovati

in svoj denar najbolje varno naložiti more gotovo vsak, kdor kupi nad 50 stavbnih parcel obsegajoče zemljišče ali samo četrt tega, med državno Celovško gorenjsko cesto in državno železniško progo blizu kranjske deželne kmetijske drevesnice v Gornji Šiški ležečega zemljišča, ki je od Ljubljane oddaljeno 20 minut pešhoda.

Svet je tu vsepovsod brez vsakega močvirja, peščen, ter je na izvenredno zdravem svežem zraku. Romantičen razgled na gorenjske snežnike in po ljubljanski okolici. Svet je v prvi vrsti najbolj prikladen za delavska stanovanja, ki jih v tej bližini glavnega mesta silno primanjkuje, in za uslužbenec prihodnje mehanično-železniške delavnice v Spodnji Šiški; tudi za gospode penzioniste in letovičarje so stavbišča zelo primerna. Velike važnosti je ta kompleks tudi za večje industrijske namene, ker je najživejši promet z Ljubljano in gorenjsko stranjo.

Pripomniti je še, da je c. kr. kranjska deželna vlada že l. 1910. odobrila novi regulacijski načrt za Spodnjo in Zgornjo Šiško z mnogostevilnimi ulicami in cestami. Odplačilni pogoji za nakup teh stavbišč so odmerjeni tako ugodno, da si more vsakdo omisliti del zemljišča, ako le nekoliko denarja na celo vsoto takoj odplača. Natančni pogoji in olajšave po osebni dogovoru se poizvejo pri lastnici **Rozaliji Starkel** v Ljubljani, Metelkova ulica 5, pritličje na levo. — Posredovalni zastopniki izključeni.

890

Kupite **Kašelj** hripavost, katar in zasliženje, oslovski in dušljivi kašelj nič drugega, kakor fino dišeče:

Kaiserjeve prsne karamele s „trema smrekami“

5900 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in privatnih oseb dokazuje gotov uspeh.

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Dobljati se: Ljubljana, lekarnice: Trnkoczy, Sušnik, Piccoli, Leustek, Behine, Čičman; drogerije: Kane, Cvancara (Adrija). — Lekarnice: Pirki, Idrjaja; Bergman, Novo mesto: Andrijašič, Novo mesto: Hus, Vipava: Wacha, Metlika: Roblek, Radoljica: Brilli, Litija: Savnik, Kranj: Baccaric, Postojna: Močnik, Kamnik: Burdich; Skofja Loka: Roblek, Trzin: Koželj, Jesenice: Kandner, Menges; V. Arko, trg. Senožec.

Cisti samo s

Globus
čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovine na svetu

Edina

KOLINSKA KAVINA PRIMES

ZNAM TOVARNE.

je
najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek

570 11

Dva nova Seifert - biljarda

1247

Novo urejena
kavarna Central
So. Petra nasip št. 37
navadno vso noč odprta.
Z odličnim velespoštovanjem
Štefan Miholič.

Dva nova Seifert - biljarda

Ustanovljeno l. 1873.

APNO najboljše vrste
I. Taufer st.
Zagorje ob Savi.
Raslednik M. Medveda, A. Maurerja in J. Schwaigerja
Cene zmerne. Postrežba solidna.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadružne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. - Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 % in 5 % - Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vloženega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni bati nobene izgube.

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Črkoslikarija

likarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta
nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla. Marx-emaill za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Oljate barve, najboljše vrste fačadne barve, vremensko neizpremenljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine za žgalno in briljantno slikanje.

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

1160

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akt. kapital: 40.000.000 kron. Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Diseldorf, Gablenzo, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumburg, Müding, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Benájsko-Novomesto, Cvikava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Slovenska Straža.

Novi ustanovniki:

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru 200 K. — Dekliška Matina družba v Sori pri Medvodah III. IV. rok 100 K.

Slomškov dar čez 20 K:

Mariborski bogoslovci od dobitkov kegljanju 30 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

M. Golob, kaplan, Št. Ilj v Slovenj goricah, kot odkupnino za velikočrno častitko 5 K. — Podružnica »Slovenske Straže« v Celju 10 K. — Podružnica »Slovenske Straže« na Breznici 4 K. — Podružnica »Slovenske Straže« Šmartno pod Šmarno goro 7 K. — Po podružnici »Slovenske Straže« Šmartno pod Šmarno goro, nabrano pri omizju 4 K v. — Podružnica »Slovenske Straže« Šmartno pri Litiji 7 K 98 v. — Nabrano veselje družbi ob priliki godu g. R. čona iz Javorja 10 K 42 v. — Podružnica »Slovenske Straže« Zalec 3 K. — Marija Zorec, Ljubljana 2 K. — Nat. Petrovič, Ljubljana 2 K. — Nabrano veselje družbi pri gospej Janežič, Polica K. — Vesela družba pri piru v gošlini g. Skubica, Polica 4 K 40 v. — Prkveni moški pevski zbor v Loškem potoku, za piruh »Slovenski Straži« 4 K. — Nabrano na veselici bralnega društva v Sv. Juriju ob Ščavnici, na velikonočni ponedeljek 9 K 10 v. Po g. nt. Lovšin župniku, Radomlje, zbirka predstav skriptičnih podob Sv. Dežele K. — Društvo »Tabor« v Loškem potoku kot 50dostotni odbitek čistega dočka od igre: »Ne kliči vraga« 4 K 90 n. — K. Škulj, kaplan, Loški potok K. — I. Knaps, Loški potok 90 v. — r. Debeljak, Loški potok 90 v. — Orel Loškem potoku kot 50dostotni odbitek stega dobička pri igri »Tihotapec« K 20 v.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnikov podružnice »Slov. traže« Šmartno pri Litiji 33 K 90 v.

Poslano.

Radi »Ilustrovanega Tednika«.

Dne 26. aprila se je vršila kazenska razprava radi »Ilustrovanega Tednika« proti g. Pesku, ki je bil mene v svoji nepremišljenosti in maščevalnosti svoj as obdolžil v »Jutru« goljufije in me radi te tudi denunciral s svojim prijateljem odvetnikom dr. Oblakom, — kateri je stilizacijo ovadbe priznal pred sodiščem za plod svoje gorečnosti — državnemu pravdnistvu. G. Pesek je, kakor se bere v aktih, oblažil svoj nad na me in izjavil, da ni nič oškodovan, a v kljub temu dokazuje sedaj z očetmojo »krivdo«, sedaj, ko ga toim radi žalitev in obrekovanja. Omenjenega dne je z gorečnostjo dokazoval tem bolj vneto, ker e vedno misli, da ga bom jaz tožil tudi a denar, dasi vem, da od njega ni veliko pričakovati.

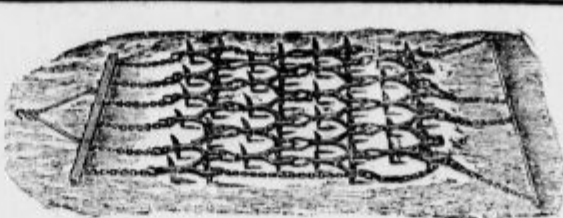
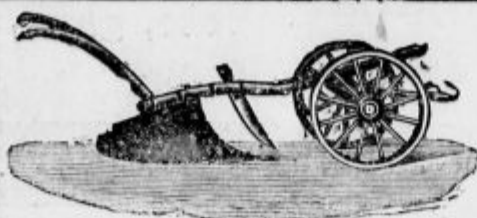
Čudim se, kako more g. lastnik »Jutra« imeti takega sodnega izvestilja kakor je Franc Pirc, vremenski porok z ljubljanskega grada, ki se pa e raje zmerja z žurnalistom. Ta žurnalist je prilomastil seveda tudi v edo na sodišče, da se zneše s svojim medenim poročilom v »Jutru« nad enoj, ker sem slučajno prijatelj z njim gospodom, ki je očital Pircu pred sodiščem, da je uganjal pustolovstvo a katerega sedaj Pirc tudi napada v oročilo o moji razpravi, dasi ni niti oho udeležen v aferi. Sicer pa kdo azume to Pirčevo poročilo, pisano v elegantskem stilu? Vrhu tega je še ako netočno in izraža celo že razsod o, dasi še ni bila izrečena. Slična oročila so že bila včasih dgovornim urednikom nerijetna.

Ze vidim, da se je vse zaklelo proti meni. A uničili me ne boste! G. Pesek, okazujte, kakor hočete in pošljite mari v boj še bivšega župana g. Hriarja, ki Vas ni sprejel k »Slaviji«, ker e najbrže slutil, da niti pri »Prvi čeiki«, s katero ste že tudi razdvojeni, e bodete delali čudežev! Meni je vse rav. Dvomim pa, da bi gospod Hrihar Vami konferiral, a če je govoril kaj meni — grozite namreč z odkritji! — no, potem se bomo pa morali nančneje pogovoriti, da se pokaže, kaj e na stvari. Pridejo na vrsto vse zaebnosti, govorilo se bo o septembru 908, o nekem obveščanju, itd. itd. Mi, i smo vse doživeli, vemo, zakaj se re! Mi smo na uslugo in imamo govoeče priče in pisane dokaze. Mi, ki smo ili pet dni za druge zaprti (v preiskavi) in oproščeni, lahko govorimo! Če me že vse preganja in mi streže o eksistenci, bom tudi jaz zavrgel zire. Če kompromitiram vse a vsakoga in ga onemogo-

čim, kaj za to? — Sebi sem sam najbližji!

Vinko Gaberc.

Opomba: Poslano je bilo določeno že za številko pretekle sobote, a je po pomoti zakasnelo.

Kdor potrebuje za spomlad

plug ali travniško brano

naj si ogleda veliko zalogo raznih plugov in sicer fino izdelane štajerske pluge za lahko, in močnejše za težko zemljo, dvojne hribovske pluge, osipalnice, jeklene univerzalne pluge (Sackov sistem), vseh vrst travniških bran in sploh vseh strojev za poljedelstvo po nizki ceni pri

Karol Kavšeka nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino, Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Zahtevajte brezplačni cenik.

603

Svete in druge podobe

z rujavo zlatim okvirjem.

Velikost podob:

72 cm široke, 84 cm visoke.

Gena komadu 8 K.

Priporoča svojo veliko zalogo velespoštovanjem

Alojzij Pauschin

zaloga porcelana in stekla

Ljubljana

Wolfova ulica šte. 6.

1208

Telefon šte. 53.

Telefon šte. 53.

Delniška družba pivovarna „Union“

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

priporoča svoje izborno

marčno, izvozno in dvojno marčno pivo v sodčkih in steklenicah.

779

Prva kranjska mizarska zadruga

v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

3880 12

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

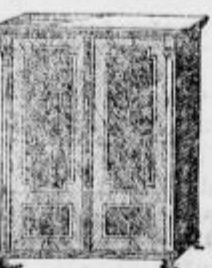
mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.

Zaloga v Št. Vidu nad Ljubljano. — Prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 v hiši Kmetске posojilnice.

Ceniki na razpolago.

Proračuni in načrti brezplačno.

Perje za postelje in puh

2587, priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

: Pristno brnsko blago :

za pomladansko in poletno sezono 1911.

Kupon
3*10 metr. dolg,
za kompletno
moško obleko

1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 12 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 18 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni kamgarn itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana 467 (40)

zaloga tovarniškega sukna
Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Več strojev

kakor tudi

orodje in potrebščine

za ključavničarsko obrt se prodaja po nizki ceni.

Več pove lastnik

1438

ADOLF HAUPTMANN, Ljubljana, Resljeva cesta.

Učenka in ena šivilja za obleke

se sprejmeta takoj
Sv. Petra cesta 47, I. nadstf.

V hiši št. 67 na Poljanski cesti prej tovarna vžigalice se odda takoj 1439 3

več stanovanj

Več pove lastnik Adolf Hauptmann Ljubljana Resljeva cesta.

Pohištvo

za 100 kompletnih sob vedno v zalogi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Kulantni pogoji! Prečastiti duhovščini in razprodajalcem popust.

Zaloga pohištva Pasterjirk, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX/4, Währingergürtel, Stadtbahnviadukt 142—156 blizu jubilejnega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währingerstrasse 109 (vogal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse. Dobavitelj dolengeavstrijskih deželnih železnic, mnogih društev in samostanov.

Mnoga priporočila prečastite duhovščine.

Tvrdba obstoji od l. 1883.

3622 1

Najnovejši ceniki.

Ceniki proti poslatvi K 1— v znakmah.

Hiša

s sadnim vrtom je naprodaj za 10.000 K. Takoj je treba izplačati okoli 3000 kron. —

Več se poizve v Rožni dolini šte. 154, cesta V., pri Ljubljani. 1434

CYCLES
KINTA
KCL

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so 806

„Kinta“-kolesa.

Najobstirnije jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9.

Specijalna trgovina s koleni in posameznimi deli.

izposojevanje koles.

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, delen, cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljnate firneževe barve

za pleskarje, stambne in pohištvne mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljnate barve
za umetnike

Oljnate študijske barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje in firnež

Emajlne glazure

Vse vrste čopičev

Lake za vrtno pohištvo

Olje za stroje

Stedilno voščilo za pode
priznано najboljšo

Suhe kemične, prstene in rudninske barve

Jantarjeva glazura za tla

Prašno olje za pode

priporoča

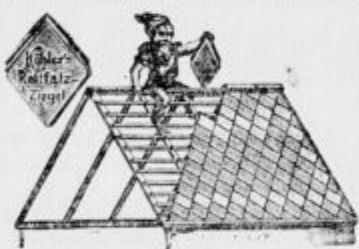
1069

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klij.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Ugodna prilika!

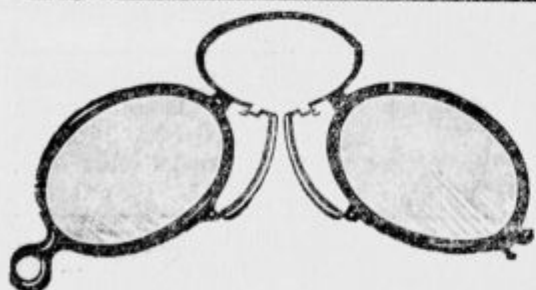
Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka preliha po svoji trpeznosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Izprašan optik

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča veliko zalogo očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov ter vse optične izdelke.

Očala in ščipalci po zdravniškem receptu. Popravila se izvršujejo dobro in ceno. Ceniki brezplačno.

: **Naročajte „Slovenca“** :

365 (35)

Svoj izdelek **ostro žgane** **strojne, zidne in zarezane strešne**

OPEKE

prve vrste
priporoča

J. Knez v Ljubljani.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

KEILOV LAK

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin.

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pr

najboljša prevleka za mehke pod

Leskovic & Meden, Ljubljana.

Losojna: Anton Ditrich. Skofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Papajne. Kranj: Fran Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo Mesto: I. Picek. Kamnik: Ed. Hajek. Črnomelj: Anton Zirc.

Telefon šte. 16.

157

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.